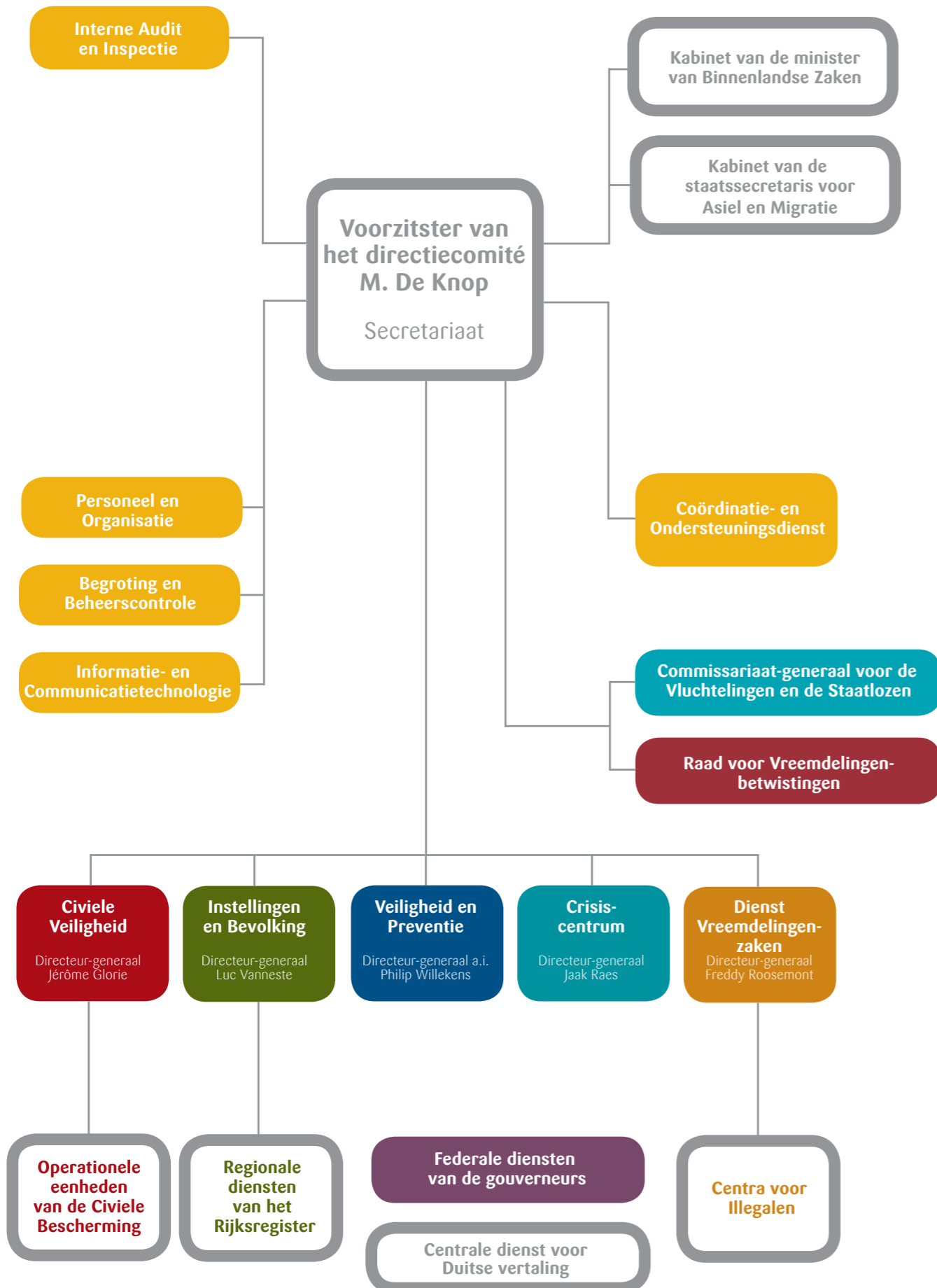

▶▶▶▶▶▶▶▶ FOD Binnenlandse Zaken

Activiteitenverslag 2011

Inhoudstafel

Voorwoord	5		
Federale Overheidsdienst Binnenlandse Zaken	6		
Personeelsbestand	7		
Budget	8		
Personeel en organisatie	9		
Modernisering van de boekhouding	9		
Informatie- en communicatietechnologie	10		
Interne audit en inspectie	10		
Informatie en communicatie	11		
Klachtenbeheer	11		
Juridische ondersteuning	11		
Sociale dienstverlening	12		
Preventie en bescherming op het werk	12		
Rampenschade	12		
Internationale aangelegenheden	13		
Algemene Directie Civiele Veiligheid	14		
Noodnummer 112	15		
Hervorming brandweerdiensten	16		
Materieel en nieuwe technologieën	17		
Kenniscentrum	18		
Operationele eenheden van de Civiele Bescherming	20		
Internationale activiteiten	23		
Algemene Directie Veiligheid en Preventie	24		
Voetbalveiligheid	25		
Private veiligheid	26		
Brandveiligheid	28		
Lokale veiligheid	29		
Beleidsoplossingen voor criminele fenomenen	30		
Politiebeheer	31		
Geschillen en juridische ondersteuning	31		
Algemene Directie Crisiscentrum	34		
Opvolging van de openbare orde	35		
Veiligheid van evenementen	35		
Bescherming van bedreigde personen	36		
Geïntegreerde en integrale benadering van terrorisme	37		
Van industrie tot gasleidingen	37		
Nucleair risico in de aandacht	38		
Concrete acties na natuurrampen	39		
Gedeelde expertise	41		
Alarmering en informatie via verschillende kanalen	41		
Algemene Directie Instellingen en Bevolking	42		
Elektronische identiteitsbewijzen	43		
Strijd tegen identiteitsfraude	44		
Domiciliefraude	45		
Nieuw elektronisch stemsysteem	46		
Protocol	47		
Modernisering Rijksregister	48		
Algemene Directie Dienst Vreemdelingenzaken	50		
SEFOR: sensibilisering bij terugkeer	51		
Woonunits voor families met minderjarige kinderen in onregelmatig verblijf	53		
Preventiecampagnes in de Balkan	54		
Strijd tegen mensenhandel en mensensmokkel	55		
Asielprocedure in het kort	57		
Commissariaat-generaal voor de Vluchtelingen en de Staatlozen	58		
Asielcrisis houdt aan	59		
Landenacties	60		
Extra personeel voor meer beslissingen	61		
Bescherming	62		
Hervestiging	62		
Ondersteuning van de Burundese asielinstantie	63		
Raad voor Vreemdelingenbetwistingen	64		
Aantal beroepen en arresten	65		
Belangrijkste wijzigingen in de procedure: schriftelijke procedure en rolrecht	68		
Evolutie in de rechtspraak: daadwerkelijk beroep	68		
Nieuwe website	69		
Federale diensten van de gouverneurs	70		
Antwerpen	71		
Limburg	72		
Oost-Vlaanderen	72		
Vlaams-Brabant	73		
West-Vlaanderen	73		
Administratief Arrondissement Brussel-Hoofdstad	74		
Henegouwen	75		
Luik	76		
Luxemburg	77		
Namen	77		
Waals-Brabant	78		
Contactgegevens	80		

Voorwoord

Mevrouw, mijnheer,

Het personeel van de FOD Binnenlandse Zaken heeft in 2011 opnieuw alles in het werk gesteld om het dagelijkse leven van de burger veiliger, eenvoudiger en aangenamer te maken. Denken we maar aan de initiatieven tegen identiteits- en domiciliefraude of de uitgebreidere mogelijkheden voor de alarmering van de bevolking bij noodsituaties. Er is een nieuwe wet op de metaaldiefstallen gekomen en we hebben meegedacht over de verhoging van de veiligheid in recreatiedomeinen. Via verschillende campagnes hebben we de burger geïnformeerd, onder andere over rookmelders en over nucleaire risico's.

2011 zal ook herinnerd blijven als het jaar waarin enkele tragische gebeurtenissen hebben plaatsgevonden, zoals het noodweer op Pukkelpop en de schietpartij in het centrum van Luik. Bij al deze drama's hebben onze personeelsleden bijzondere inspanningen geleverd om hulp en ondersteuning te bieden aan de slachtoffers en hun naasten, alsook de betrokken diensten van de meest recente informatie te voorzien.

Onze mensen hebben tevens hun specialisaties ten dienste van de bevolking gesteld na onder meer de hevige overstromingen in januari 2011 en de natuurbranden op de Hoge Venen en de Kalmthoutse Heide.

In het najaar van 2012 vinden gemeente- en provincieraadsverkiezingen plaats. Om alles vlot te doen verlopen, is in 2011 een nieuw elektronisch stelsysteem getest en positief geëvalueerd.

Het vreemdelingenbeleid is onder andere gekenmerkt door een striktere opvolging van bevelen om het grondgebied te verlaten en door een betere samenwerking in de strijd tegen mensenhandel en mensensmokkel.

In 2011 is er een sterke toename van het aantal asielaanvragen geweest. Om dit in te dijken, zijn er onder meer preventiecampagnes gehouden in de Balkan. Voor een snelle behandeling van de aanvragen is extra personeel ter beschikking gesteld van de asielinstanties.

Met veel genoegen nodig ik u uit ons activiteitenverslag van 2011 te lezen. Heeft u suggesties of opmerkingen, dan zijn die welkom bij onze informatiedienst.

Monique De Knop
 Voorzitster van het directiecomité
 Federale Overheidsdienst Binnenlandse Zaken

“Een vriendelijk onthaal is het begin van een kwaliteitsvolle dienstverlening.”

Federale Overheidsdienst Binnenlandse Zaken

De Federale Overheidsdienst (FOD) Binnenlandse Zaken staat ten dienste van de Belgische maatschappij. Zijn opdrachten zijn gestructureerd rond 4 assen:

- de veiligheid van de burger en de bescherming van het private en openbare patrimonium;
- de registratie en identificatie van de natuurlijke personen;
- de uitoefening van bepaalde democratische rechten;
- de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen.

5.400 vrouwen en mannen vormen samen de FOD Binnenlandse Zaken. Ze helpen de burgers bijvoorbeeld bij overstromingen, maken nationale noodplannen op, organiseren verkiezingen, waken over de voetbalveiligheid en beheren de migratiestromen.

Sinds juni 2002 is Monique De Knop de voorzitter van het directiecomité. Zij leidt het departement en coördineert de algemene directies en de horizontale diensten (zie organigram).

Personeelsbestand

Op het einde van 2011 had de FOD Binnenlandse Zaken 5.435 personeelsleden in dienst, een verhoging met 4% ten opzichte van 2010.

Dit is vooral te verklaren door de aanwerving van bijkomend personeel bij de Dienst Vreemdelingenzaken, het Commissariaat-generaal voor de Vluchtelingen en de Staatlozen en de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen.

Het personeelsbestand van de FOD Binnenlandse Zaken eind 2011

Algemene directies en diensten	Aantal vrouwen	Aantal mannen	Totaal aantal personeelsleden
Coördinatie- en Ondersteuningsdienst	48	34	82
Stafdienst Personeel en Organisatie	142	61	203
Stafdienst Begroting en Beheerscontrole	14	14	28
Stafdienst Informatie- en Communicatietechnologie	11	51	62
Interne Audit en Inspectie	3	6	9
Algemene Directie Civiele Veiligheid	224	821	1.045
Algemene Directie Veiligheid en Preventie	116	102	218
Algemene Directie Crisiscentrum	34	52	86
Algemene Directie Instellingen en Bevolking	230	280	510
Algemene Directie Dienst Vreemdelingenzaken	990	923	1.913
Commissariaat-generaal voor de Vluchtelingen en de Staatlozen	336	199	535
Raad voor Vreemdelingenbetwistingen	187	88	275
Federale diensten van de gouverneurs	312	143	455
Coördinatieorgaan voor de Dreigingsanalyse	4	10	14
Totaal	2.651	2.784	5.435

Budget

In 2011 bedroeg het budget voor de uitgaven € 640.363.000.

De laatste 5 jaar (2007-2011) is het gerealiseerde budget verhoogd met 21,66% voor de bestellingen en met 23,23% voor de betalingen.

Deze toename is hoofdzakelijk te verklaren door:

- het Federaal Kenniscentrum voor de Civiele Veiligheid en de hervorming van de civiele veiligheid;
- de financiering van lokale overheden en de dotatie aan Brussel;
- de toename van het aantal personeelsleden bij de Dienst Vreemdelingenzaken, het Commissariaat-generaal voor de Vluchtelingen en de Staatlozen en de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen naar aanleiding van het hogere aantal asielaanvragen;
- de 112-centra voor noodoproepen.

Evolutie van het budget per afdeling en programma

Personeel en organisatie

De stafdienst Personeel en Organisatie (P&O) houdt zich bezig met het human-resourcesmanagement.

Talentontwikkeling

Het personeel regelmatig evalueren, motiveren en de mogelijkheid bieden zijn talenten te ontwikkelen: dat gebeurt aan de hand van de ontwikkelcirkels. Deze evaluatie gebeurt jaarlijks sinds 2010 en digitaal sinds 2011.

Om de competenties van het personeel te ontwikkelen, bestaan de nieuwe opleidingen niet langer uit traditionele cursussen, maar uit trajecten van enkele dagen waarbij de deelnemers kennismaken met materies en technieken die zij onmiddellijk kunnen toepassen.

Organisatieontwikkeling

Het personeel heeft zijn mening kunnen geven via een tevredenheidsenquête. Op basis van de resultaten zijn acties uitgewerkt om het hoofd te bieden aan de knelpunten die naar voren zijn gekomen. Zo zal het intranet een nieuwe structuur krijgen, het papierverbruik opgevolgd worden enz.

Op zoek naar goede profielen

Om het personeelsbudget te optimaliseren, wordt een personeelslid niet meer automatisch vervangen. Telkens wordt onderzocht of de taken van de

persoon die vertrekt, aan andere personeelsleden toevertrouwd kunnen worden.

In 2011 is overeengekomen om een jaarlijks bevorderingsplan op te maken om de transparantie te vergroten en het personeel de mogelijkheid te geven een loopbaanplan uit te bouwen.

Coaching

In 2011 heeft de stafdienst P&O enorm geïnvesteerd in het coachen van teams. Er is een coaching opgestart om de stress te verminderen en de werking te verbeteren van bepaalde teams binnen P&O, in een Centrum voor Informatie en Communicatie, bij de Algemene Directie Veiligheid en Preventie, in een gesloten centrum en bij het Commissariaat-generaal voor de Vluchtelingen en de Staatlozen.

Modernisering van de boekhouding

De stafdienst Begroting en Beheerscontrole (B&B) ondersteunt de FOD op het vlak van de opmaak en uitvoering van de begroting, de beheerscontrole en monitoring en de interne controle. De stafdienst helpt eveneens met financieel advies, begrotingsexpertise, richtlijnen en administratieve ondersteuning. Daarnaast verenigt de dienst de financiële gegevens van het hele departement en controleert hij de betreffende reglementering.

“De verbetervoorstellen ten gevolge van de tevredenheidsenquête zijn in het managementplan opgenomen.”

(Tom Moors, stafdienst Personeel en Organisatie)

Fedcom

In 2011 heeft de FOD Binnenlandse Zaken onafgebroken gewerkt om Fedcom (zie kader) vanaf 1 januari 2012 gebruiksklaar te krijgen. De werkprocessen zijn volledig herzien en getest. Bovendien zijn de taken en rollen van elke gebruiker vastgelegd om onverenigbaarheden te vermijden en een scheiding van de risicofuncties te garanderen. Behalve in uitzonderlijke en gecontroleerde gevallen, zal het bijvoorbeeld niet meer mogelijk zijn dat eenzelfde persoon een bestelling doet, in ontvangst neemt en controleert en ook nog eens betaalt.

Fedcom hervormt de boekhouding van de federale staat en informatiseert de boekhoudkundige en financiële processen. Het gaat om een uniek, geïntegreerd, volledig, krachtig, snel en veilig systeem. De bedoeling ervan is het beheer van de inkomsten en uitgaven van de staat te vergemakkelijken en daarbij de controle- en transparantie-mechanismen te bevorderen.

Informatie- en communicatie-technologie

De stafdienst Informatie- en Communicatietechnologie (ICT) staat in voor de uitvoering van een globaal informatiseringsbeleid voor de FOD. Hij beheert en ondersteunt de algemene infrastructuur die voor het hele departement ontwikkeld is en levert technische bijstand en expertise.

Infrastructuur en spam

In 2011 is een nieuw infrastructuur-beheerscontract geactiveerd. Er is een efficiëntere spamfilter voor e-mails in gebruik genomen. Meer dan 90% van de ontvangen e-mails is immers spam. In 2011 is het aantal spamberichten ten opzichte van 2010 stabiel gebleven. De ICT-dienst blokkeert gemiddeld tussen de 10.000 en 60.000 spamberichten per dag.

Visa Information System

Met de ingebruikname van het Europese Visa Information System wordt informatie over visa-aanvragen sinds oktober 2011 gedeeld met de Europese partners in de strijd tegen de zogenaamde "visashopping", het fenomeen waarbij vreemdelingen in verschillende landen een visum aanvragen. Alle Belgische communicatie ter zake verloopt via de BelVIS Message Broker, die beheerd wordt door de FOD Binnenlandse Zaken.

Internettelefonie en veilig telewerk

De upgrade van de telefonie via internet is opgestart in 2011 en zal begin 2012 beëindigd worden. Dankzij dit project kan de communicatie evolueren naar nieuwe omgevingen gekenmerkt door mobiliteit en samenwerking.

In 2011 is het aantal VPN-toegangen gestegen van 150 naar bijna 300. Deze verbindingen maken een veilige toegang tot de servers van Binnenlandse Zaken mogelijk (telewerk, intranet ...).

Helpdesk

In 2011 zijn 12.000 interventies uitgevoerd, een aanzienlijke stijging van 28% ten opzichte van 2010. Deze toename is te verklaren door een striktere registratie van de interventies en een verhoging van het aantal klanten.

Interne audit en inspectie

De Interne Audit en Inspectie draagt bij tot de correcte toepassing van de principes van goed bestuur, de voortdurende verbetering van de procedures en een optimale risicobeheersing met het oog op de verwezenlijking van de doelstellingen van de FOD Binnenlandse Zaken.

In 2011 zijn 19 auditactiviteiten uitgevoerd, waaronder een externe audit op verzoek van een ander departement. De interne auditopdrachten zijn gebeurd bij 3 algemene directies van de FOD.

De auditrapporten bevatten aanbevelingen om het beheer van de diensten en hun activiteiten te verbeteren. Enkele voorbeelden van aanbevelingen:

- een uitwisseling van feedback ontwikkelen met de externe partners na het beheer van een crisissituatie;
- toezien op de eenvormigheid en de coherentie van de werkprocedures tussen de verschillende teams op het terrein;
- concrete maatregelen uitwerken om de continuïteit van de controle- en inspectieactiviteiten op het terrein maximaal te garanderen;
- een interne basishandleiding opstellen met de voornaamste regels en werkprocedures van een dienst.

Bij de audits wordt in het bijzonder aandacht besteed aan de continuïteit en efficiëntie van de onderzochte activiteiten. Er wordt eveneens rekening gehouden met het begrip "verantwoordelijkheid ten opzichte van de maatschappij", met name via de concepten van integriteit, voorbeeldrol, correct beheer van de financiën en burgergerichtheid.

In 2011 is tevens een adviesopdracht uitgevoerd over de ontwikkeling van een systeem van interne controle binnen de FOD Binnenlandse Zaken. Dit systeem moet ervoor zorgen dat de risico's die een bedreiging vormen voor de doelstellingen van de FOD, goed geïdentificeerd en efficiënt beheerd worden.

Informatie en communicatie

De Centrale Cel voor Informatie en Communicatie (CCIC) is verantwoordelijk voor de FOD-overkoepelende communicatie. Zijn dagelijkse taken omvatten onder andere de informatieverstrekking aan medewerkers en burgers, het beheer van de centrale bibliotheek en de totstandbrenging van publicaties zoals het activiteitenverslag, het personeelsblad Interiors en diverse brochures.

De CCIC beheert daarnaast ook het intranet Ibznet en de website van de FOD (www.ibz.be). Het intranet is verder uitgebouwd en gereorganiseerd om de informatie toegankelijker te maken en de kennis intern beter te verspreiden. In 2011 is de website 316.424 keer bezocht en zijn 715.427 pagina's geopend. Er zijn 207.548 unieke bezoekers geteld.

De CCIC heeft in 2011 eveneens een film gemaakt over enkele acties van de FOD Binnenlandse Zaken op het vlak van de duurzame ontwikkeling. De figuranten zijn allemaal medewerkers van de FOD. Voor de productie, de montage en het geluid heeft een externe firma de CCIC bijgestaan.

Ter gelegenheid van de nationale feestdag op 21 juli heeft de CCIC het feestdorp van de FOD Binnenlandse Zaken op de Grote Zavel in Brussel georganiseerd en gecoördineerd. Ambtenaren van verschillende diensten en directies hebben er duizenden burgers ontmoet.

Medewerkers van verschillende diensten en directies hebben op 21 juli vele burgers ontmoet.

Klachtenbeheer

De Coördinatiecel van de voorzitter coördineert de dossiers waarbij meerdere directies van de FOD betrokken zijn en behandelt klachten.

De cel staat in voor het centrale klachtenbeheer van de FOD en de specifieke klachtenbehandeling van bewoners van de gesloten centra. Zowel het personeel van de FOD als burgers kunnen een klacht indienen. In 2011 heeft de centrale klachtendienst 42 klachten van burgers binnengekregen en 1 van een personeelslid.

Een groot deel van de klachten gaat over visumaanvragen, elektronische identiteitskaarten, bewakingsondernemingen en het optreden van de politiediensten.

Juridische ondersteuning

De Juridische Dienst verschaft informatie en advies. Hij is voornamelijk belast met de behandeling en opvolging van de geschillen voor de hoven en rechtbanken, de Raad van State, het Grondwettelijk Hof en het Europees Hof voor de Rechten van de Mens.

De dienst verleent ook advies over en formuleert eventuele bemerkingen bij de door de advocaten opgestelde besluiten (voor de rechtbanken) en memories (voor de Raad van State en het Grondwettelijk Hof). Hij ondersteunt de andere directies bij de redactie van memories voor de Raad van State.

“In 2011 zijn 19 auditactiviteiten uitgevoerd.”

Sociale dienstverlening

De Sociale Dienst verleent de personeelsleden de nodige morele steun en materiële bijstand, zowel in hun privé- als in hun beroepsleven.

Om een situatie beter te begrijpen, leggen de maatschappelijk assistenten regelmatig huisbezoeken af.

Sommige administratieve handelingen kunnen eveneens aanleiding geven tot een huisbezoek, zoals een:

- aanvraag tot overlevingspensioen;
- aanvraag tot tussenkomst in de begrafenis kosten;
- aanvraag tot kinderbijslag voor wezen;
- aanvraag tot tegemoetkoming voor personen met een handicap;
- aanvraag tot sociale huisvesting.

De Sociale Dienst behandelt dossiers over financiële tussenkomsten. In 2011 zijn 95 dossiers behandeld. De meeste tussenkomsten gaan over:

- medische kosten;
- de toekenning van leningen;
- de toekenning van weddevoorschotten.

Alle operationele agenten van de Civiele Bescherming zullen de nieuwe opleiding "werken op hoogte" volgen.

Preventie en bescherming op het werk

De Interne Dienst Preventie en Bescherming op het werk (IDPB) heeft als belangrijkste taak adviezen te geven en klachten te onderzoeken over het welzijn op het werk.

In 2011 hebben de IDPB en de Algemene Directie Civiele Veiligheid een aantal maatregelen genomen die de veiligheid en de gezondheid van het operationele personeel van de Civiele Bescherming moeten verbeteren.

De operationele agenten moeten beschikken over een goede fysieke conditie. Enkel zo kunnen ze de bevolking een optimale hulpverlening bieden. Om hen bij te staan in het slagen voor de jaarlijkse testen, krijgen ze elke werkdag de mogelijkheid om 1 uur te sporten. In iedere eenheid is een coach aangeduid die voor elke agent een individueel aangepast sportprogramma kan opstellen. Voor alle eenheden zijn fitnessstoelstoelen aangekocht en in een aantal eenheden is een loopspise aangelegd.

Er is eveneens een nieuwe opleiding "werken op hoogte" uitgewerkt die in 2012 gevolgd zal worden door alle operationele agenten. De opleiding omvat een theoretisch luik en 6 praktische oefeningen zoals afdalen van een helling, werken op een dak en red- den van een collega op hoogte.

Rampenschade

Om een slachtoffer van een natuurramp schadeloos te kunnen stellen, moet deze ramp erkend worden in een Koninklijk Besluit waarover de ministerraad beslist. De Directie Rampenschade verzamelt daartoe de nodige wetenschappelijke en financiële informatie om een dossier samen te stellen dat de minister van Binnenlandse Zaken aan de ministerraad voorlegt.

In 2011 zijn 7 nieuwe rampen erkend, waaronder de zware sneeuwval van december 2010 over bijna het ganse land en de hevige storm en zware regenval op 18 augustus 2011 in de provincie Limburg die onder andere het Pukkelpopfestival getroffen hebben. Aanvragen tot erkenning behandeld in 2011

Schadeloosstelling van de slachtoffers

Zodra het Koninklijk Besluit tot erkenning bekendgemaakt is, hebben de slachtoffers 3 maanden de tijd om een aanvraag tot financiële tussenkomst in te dienen bij de provinciegouverneur. De Directie Rampenschade controleert de gegrondheid van de beslissingen die de gouverneur neemt.

Gegevens voor 2011:

- aantal door de gouverneurs betekende beslissingen: 5.061;
- bedrag van de toegekende vergoedingen: € 15.583.665;
- aantal betaalopdrachten: 4.180 + 722 (werkingskosten);
- bedrag van de betaalopdrachten: € 12.957.194 + € 1.623.356 (werkingskosten).

Verbetering van de dienstverlening aan de burgers

Er zijn een aantal acties ondernomen om de dienstverlening aan de burgers te verbeteren:

- de inhoud van de site www.rampen.be is verrijkt met nuttige informatie voor de slachtoffers (berichten bij omvangrijke natuurrampen, ontwerpen van erkenningen goedgekeurd door de ministerraad, Koninklijke Besluiten tot erkenning ...);
- er is een sterkere samenwerking met de provincies en de gemeenten en de procedures zijn herzien om het beheer van de dossiers en het nemen van beslissingen te vergemakkelijken.

Internationale aangelegenheden

De Internationale Cel behandelt de internationale aangelegenheden van het departement op 3 domeinen: crisisbeheer en civiele veiligheid; politiesamenwerking; migratie en asiel.

In dat kader vervult de Internationale Cel meerdere opdrachten:

- zij coördineert en concretiseert het internationale beleid van het departement en heeft daartoe voortdurend contact met de algemene directies van de FOD;
- zij bereidt de dossiers voor van de minister van Binnenlandse Zaken, de minister / staatssecretaris voor Asiel en Migratie en de voorzitter van het directiecomité, wanneer deze deelnemen aan internationale vergaderingen;

Rampenschade: bedrag van de betekende beslissingen en uitgevoerde betalingen per provincie in 2011

Provincie	Betekende beslissingen	Uitgevoerde betalingen
Antwerpen	676.040	687.486
Brussel-Hoofdstad		5.009
Henegouwen	1.102.753	1.044.636
Limburg	1.109.146	821.873
Luik	1.343.848	1.007.715
Luxemburg	20.580	34.524
Namen	766.413	509.590
Oost-Vlaanderen	1.718.293	1.318.265
Vlaams-Brabant	389.096	241.639
Waals-Brabant	371.719	256.054
West-Vlaanderen	8.085.777	7.030.403
Totaal	15.583.665	12.957.194

“In 2011 zijn 7 natuurrampen erkend.”

- zij informeert en biedt interne ondersteuning aan de diensten van de FOD, met name via opleidingen en de ontwikkeling van een databank over de internationale materies.

Dankzij het werk van de Internationale Cel kunnen binnen specifieke thema's krachtlijnen worden uitgezet zodat de leidinggevendende belangen en het standpunt van België op Europees en internationaal vlak eenstemmig kunnen verdedigen.

In 2011 hadden de belangrijkste Europese dossiers betrekking op de terrorismebestrijding, de bestrijding van de georganiseerde misdaad, de uitwisseling van informatie voor politiedoeleinden, de totstandbrenging van een gemeenschappelijk Europees asielstelsel, de ontwikkeling van een gemeenschappelijk beleid op het vlak van legale migratie, de bestrijding van de mensenhandel en de illegale migratie en de verbetering van de reactiecapaciteit van de Europese Unie bij crisissen en rampen.

“Als iemand met zijn gsm naar onze noodcentrale belt, krijgen we op onze kaart automatisch een cirkel te zien waarbinnen de oproeper zich bevindt. Het systeem om gsm-oproepen te lokaliseren zorgt ervoor dat we nog sneller de nodige hulpdiensten ter plaatse kunnen sturen.”

(Natasha Janssens, calltaker in het CIC van Bergen)

Algemene Directie Civiele Veiligheid

De Algemene Directie Civiele Veiligheid organiseert de hulpverlening voor de burgers bij ongevallen, brand en rampen. Ze coördineert het project 112, ondersteunt de brandweerdiensten en beheert de operationele eenheden van de Civiele Bescherming.

Noodnummer 112

Het doel van het project 112 is dat iedereen in Europa gratis kan bellen naar het unieke noodnummer 112 om een beroep te doen op de 3 types hulpdiensten (medische hulp, brandweer en politie). De Algemene Directie Civiele Veiligheid doet al het mogelijke om de werking van het noodnummer 112 in België te verbeteren. Ze werkt daarvoor samen met de Federale Overheidsdienst Volksgezondheid, de geïntegreerde politie en de nv ASTRID.

Gemeenschappelijke oproepcentra 112

In elke Belgische provincie moet een volledig geïntegreerd centrum 112 geïnstalleerd worden dat belast is met

alle noodoproepen. Daartoe moeten de personeelsleden van de huidige centra 100/112 en 101 verhuizen naar eenzelfde locatie en dezelfde communicatietechnologie CAD (Computer Aided Dispatching) van ASTRID gebruiken. Momenteel hebben enkel de provincies Vlaams-Brabant (Leuven) en Oost-Vlaanderen (Gent) een dergelijk geïntegreerd centrum 112.

In 2011 zijn de noodoproepcentra 100 van Namen, Limburg (Hasselt), Antwerpen en West-Vlaanderen (Brugge) uitgerust om ze voor te bereiden op de technische stappen van hun overschakeling.

Bovendien zijn er in 2011 belangrijke stappen gezet op het vlak van de technische en operationele standaardisering van de hulpcentra 100/112 en van de brandweerdiensten op het terrein.

Er is eveneens een nieuw systeem ingevoerd in de oproepcentra die al werken met de CAD-platforms van ASTRID om de lokalisering van de oproepen via gsm mogelijk te maken. Dit zorgt voor een sneller verloop van de interventies.

Calltakers van de centra 101

De Algemene Directie Civiele Veiligheid is belast met de administratieve omkadering van de 262 calltakers die in de centra 101 van de geïntegreerde politie werken. Dit impliceert dat de algemene directie de aanwerving, het onthaal, de opvolging en de ontwikkeling van deze werknemers beheert. In 2011 zijn 15 calltakers aangeworven voor deze centra.

Agentschap 112

Elk centrum 112 zal uitgerust worden met een multidisciplinaire calltaking en 3 dispatchings: politie, medische hulpverlening en brandweer. Een centrum zal geleid worden door een multidisciplinair directiecomité.

Daarnaast wordt er een Agentschap 112 opgericht: een beheerscomité waarin vertegenwoordigers van de 3 betrokken disciplines zullen zetelen. De juridische teksten die de organisatie van de 112-centra, de dispatchings en het Agentschap 112 vastleggen, zijn in 2011 gepubliceerd.

Wet van 29 april 2011 houdende oprichting van de 112-centra en het agentschap 112

Koninklijk Besluit van 17 oktober 2011 betreffende de 112-centra en het agentschap 112

Koninklijk Besluit van 17 oktober 2011 betreffende de dispatching van de operationele diensten van de Civiele Veiligheid

Andere acties

Aan de hand van een proefopstelling in het centrum 100/112 van Oost-Vlaanderen, heeft het projectteam 112 in 2011 aan personeelsleden van de noodoproepcentra, beleidsverantwoordelijken en meer dan 250 brandweervertegenwoordigers de toekomstige werking van de dispatching in de centra 112 getoond.

Tot slot zijn in 2011 promotiecampagnes gevoerd in de 3 grootste luchthavens van ons land (Zaventem, Charleroi en Luik), om de reizigers te informeren dat het noodnummer 112 ook in de andere Europese landen werkt.

Hervorming brandweerdiensten

De bevolking kan rekenen op ongeveer 18.000 brandweerlieden (vrijwilligers en beroepsmensen), die ingedeeld zijn in 251 brandweerdiensten over heel België. De bevolking kan de brandweer op elk moment bellen op de noodnummers 100 en 112. De brandweershervorming zal de brandweer groeperen in een 30-tal zones.

Kaarten van de hulpverleningszones

De operationele prezones (OPZ) zijn een tussenstap bij de uitvoering van de hervorming. In 2010 zijn 31 OPZ ingevoerd. Na evaluatie zijn de overeenkomsten tussen de OPZ en de FOD Binnenlandse Zaken verlengd tot in 2011.

Het doel van de OPZ is om de gemeenten die tot eenzelfde hulpverleningszone behoren, ertoe aan te zetten nauwer te gaan samenwerken, de coördinatie tussen brandweerkorpsen te versterken en de operationele dekking van de risico's te verbeteren door een herschikking van het personeel en het materieel. In 2011 is 21,3 miljoen euro verdeeld aan de OPZ ter ondersteuning van de financiering van hun doelstellingen die in de overeenkomsten vastgelegd zijn.

In de provincies Namen en Antwerpen is de geografische afbakening van de hulpverleningszones gewijzigd. In Antwerpen is de gemeente Aartselaar verplaatst naar de zone van de gemeente Boom, die Aartselaar beschermt. In Namen zijn er 3 zones gecreëerd: NAGE, Zuid (of Dinaphi) en Noordwest.

Koninklijk Besluit van 28 december 2011 tot wijziging van het Koninklijk Besluit van 2 februari 2009 tot vaststelling van de territoriale afbakening van de hulpverleningszones

“Het project 112 zal een echte vooruitgang teweegbrengen in het dagelijkse leven van de burgers. 2012 en 2013 zullen cruciale jaren zijn.”

(Jérôme Glorie, directeur-generaal Civiele Veiligheid)

Materieel en nieuwe technologieën

De FOD Binnenlandse Zaken zorgt ervoor dat de brandweer en de Civiele Bescherming uitgerust zijn met materieel en beschermingsmiddelen die betrouwbaar en adequaat zijn, de beschikbare technologische nieuwigheden bevatten en getest zijn.

In 2011 beschikte de Algemene Directie Civiele Veiligheid over een budget van iets meer dan 30 miljoen euro voor de aankoop van materieel.

Dit is besteed aan:

- 21 autopompen;
- 20 tankwagens;
- 12 haakarmvoertuigen;
- meer dan 40 km brandslangen;
- 770 paar veiligheidsschoenen.

Catalogus van de technische nota's en lastenboeken 2011

Voorlopige opleveringen (leveringen) 2011

Uitbreiding van gegroepeerde aankopen

Op 6 april 2011 hebben de vakbonden die het brandweerpersoneel vertegenwoordigen en de Federale Overheidsdienst Binnenlandse Zaken een akkoord bereikt over de technische vereisten waaraan de nieuwe laarzen, handschoenen en dienstkledij voor de brandweerlieden moeten voldoen. Op basis hiervan heeft de FOD een eerste geglobaliseerde aankoop opgestart. Tot 2011 zijn enkel brandweerhelmen, -vesten en -broeken gezamenlijk aangekocht.

“Als je een brand gaat blussen, moet je het juiste materiaal hebben. Persoonlijke beschermingsmiddelen kunnen je leven redden.”

(Tom Van Liefveringhe, brandweer Antwerpen)

Intelligente brandweerpakken

Ter gelegenheid van de derde editie van de internationale vakbeurs voor de uitrusting van urgentiediensten en rampenbestrijding (XPO-112) op 26 en 27 mei 2011, heeft de Algemene Directie Civiele Veiligheid een aantal projecten voorgesteld.

Voornamelijk de prototypes van de intelligente brandweerpakken hebben de aandacht van de deelnemers getrokken. Met deze pakken kunnen de vitale functies van de brandweerlieden gemeten worden, zodat de commandant weet hoe zijn brandweerlieden eraan toe zijn. Ze kunnen eveneens de omgevingstemperatuur meten en de gassen waaraan de brandweerlieden blootgesteld worden.

Tijdens deze expo heeft de Algemene Directie Civiele Veiligheid ook onder meer het nieuwe materieel getoond dat de brandweer kan aankopen in het kader van de overheidsopdrachten van de FOD Binnenlandse Zaken, die 50% of 75% van deze kosten op zich neemt.

“Na 2 jaar inlooptijd is het Kenniscentrum goed op dreef en zijn de concrete resultaten voor het personeel op het terrein langzaam maar zeker voelbaar.”

(Johan Schoups, directeur van het KCCE)

foto: Sioen

Kenniscentrum

Het Federaal Kenniscentrum voor de Civiele Veiligheid (KCCE) is bevoegd voor de opleiding van het operationele personeel van de openbare hulpdiensten en de ontwikkeling van standaard operatieprocedures voor deze diensten.

Opleidingen

De opleidingen worden gegeven in 11 opleidingscentra voor het operationele personeel van de openbare hulpdiensten (de brandweerscholen). Daar is 9 miljoen euro voor vrijgemaakt in 2011.

In 2011 is het KCCE onder andere tussengekomen bij de organisatie of de ontwikkeling van de volgende opleidingen:

- vernieuwde opleiding tot brandweerman (130 uur);
- duiker voor reddingsoperaties;

- 7de jaar secundair onderwijs van de Vlaamse Gemeenschap voor de veiligheidsberoepen (brandweer, politie ...);
- beveiliging van de interventies op de openbare weg;
- rijbewijs C (vrachtwagen) en defensief/prioritair rijden voor de brandweer;
- brandbestrijding voor de personeelsleden van de Civiele Bescherming;
- geïntegreerde opleiding tot officier bij de brandweer.

Meer informatie over alle opleidingen

Standaard operatieprocedures

De experts van het KCCE hebben verschillende interventieprocedures gestandaardiseerd. Deze procedures hebben het voorwerp uitgemaakt van grootschalige tests, publicaties, informatiesessies, demonstraties en/of opleidingen en zijn door een externe commissie gevalideerd.

Veiligheidssignalisatie bij verkeersongevallen

De Civiele Bescherming heeft begin 2011 een nieuwe ondersteuningsopdracht gekregen: de beveiliging van de interventieplaats bij een zwaar ongeval op een autosnelweg om de medewerkers van de hulpdiensten en de politie, de slachtoffers en de weggebruikers een grotere veiligheid te bieden.

De veiligheidssignalisatie omvat de plaatsing van een signalisatievoertuig met lichtpijl en de afbakening van de interventieplaats met verkeerskegels en gele knipperlichten.

Op zaterdag 9 april 2011 hebben de hulp- en politiediensten meerdere ongevallen gesimuleerd op de grote ring rond Brussel. Deze testdag is goed verlopen.

Redding van grote dieren

Om de reddingsoperaties van gewonde paarden en koeien veilig te doen verlopen voor zowel de redders als de dieren, is een procedure opgesteld. Er is ook een plastic paard van 350 kg ontworpen om deze nieuwe procedure aan te leren aan de brandweerlieden en de dierenartsen.

Dag van de ontzetting

Het KCCE en de brandweer van Gent hebben op zaterdag 17 december 2011 de “Dag van de ontzetting” georganiseerd in de Gentse brandweerkazerne. De standaard operatieprocedures voor de bevrijding van personen die na een ongeval vastzitten in een voertuig – die kort ervoor opgesteld waren door het KCCE – zijn er uiteengezet en gedemonstreerd: hybride en elektrische voertuigen, kooiconstructies, airbags en gordelspanners, auto's op gas, vrachtwagens en bussen.

“Als de Civiele Bescherming instaat voor de signalisatie, zal dit de beschikbaarheid van de brandweerdiensten voor de eigenlijke hulpverleningsopdrachten vergroten.”

(Luitenant Elmar De Geyter, brandweer Halle)

Operationele eenheden van de Civiele Bescherming

In 2011 telde de Civiele Bescherming 476 beroepspersoneelsleden en 738 vrijwilligers. Ze werken in 6 operationele eenheden verspreid over het Belgische grondgebied (Braschaat, Crisnée, Ghlin, Jabbeke, Libramont en Liedekerke).

De leden van de Civiele Bescherming staan klaar om op elk moment tussen te komen bij overstromingen, stormen, vervuiling, verkeers-, trein- of luchtvaartongevallen, branden, ontploffingen, aardbevingen en andere rampen.

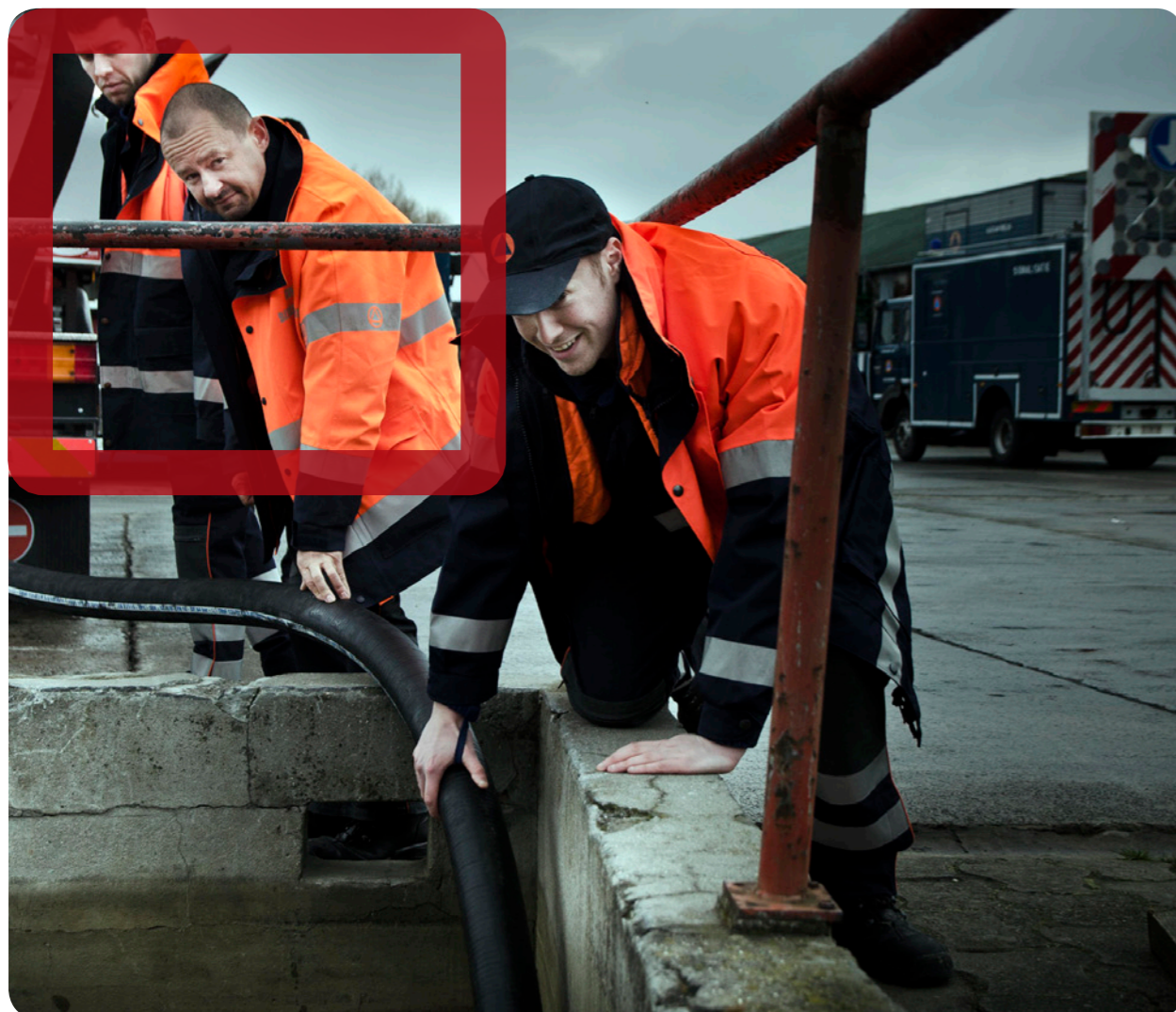
Om versterking te bieden aan de brandweer of specifieke steun te

bieden aan de politie, beschikken deze eenheden over zwaar of bijzonder materieel (pompen met een hoog debiet, coördinatie- en telecommunicatiecontainers) en gespecialiseerde teams (redding op hoogte en op moeilijke plaatsen, decontaminatie, duikers, hondengeleiders ...).

Operationele eenheden van de Civiele Bescherming

Aantal interventies per soort van 2005 tot 2011

Soort	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	Aantal manuren in 2011 (en %)
BRAND	176	253	204	240	276	272	286	6.223,83 8,79%
VERVUILING	1.019	999	1.250	1.026	913	1.181	955	10.512,98 14,84%
OVERSTROMING	210	155	151	353	126	255	473	7.089,33 10,01%
WATERBEVOORRADING	300	649	486	752	839	460	689	7.334,22 10,35%
VERKEERSONGEVAL	263	244	249	207	148	154	174	1.840,73 2,60%
INSTORTING	30	31	35	67	49	105	63	1.330,75 1,88%
ONTPLOFFING	6	7	17	6	2	43	14	101,12 0,14%
STORM	27	70	212	55	73	285	44	716,40 1,01%
DUIKEN	102	184	125	45	48	43	73	2.933,38 4,14%
BOMALARM	5	3	8	0	0	3	3	10,73 0,02%
VERDELGING WESPENNESTEN	63	39	264	54	85	79	50	238,47 0,34%
VERVOER - WERKZAAMHEDEN	138	250	135	102	160	425	369	3.798,57 5,36%
HUMANITAIRE HULP	227	165	53	89	85	76	60	6.047,95 8,54%
PREVENTIEVE INTERVENTIE	101	58	89	62	129	30	35	1.983,47 2,80%
LOGISTIEK	473	269	93	143	137	212	189	6.680,45 9,43%
EXPO-DEMO-OEFENING	89	104	81	81	42	66	92	3.486,07 4,92%
(gerechtelijke) OPZOEKINGEN	77	89	148	85	89	176	153	5.546,87 7,83%
VERMISTE PERSONEN								
SIGNALISATIE							5	21,77 0,03%
VERDACHT PAKKET							20	124,20 0,18%
ANDERE	107	119	302	106	122	190	288	4.815,70 6,80%
Totaal	3.408	3.688	3.902	3.473	3.323	4.055	4.035	70.837 100%

“In 2011 zijn we 955 keer uitgerukt om vervuiling op te ruimen. We krijgen te maken met verschillende soorten vervuiling: van metaalsplinters op de weg tot chemische producten in een beek.”
 (Johny De Saedeleer, Civiele Bescherming van Liedekerke)

Brand op Hoge Venen en Kalmthoutse Heide

De fauna en flora van deze 2 Belgische natuurreservaten hebben in 2011 geleden onder hevige branden.

In april is meer dan 1.300 hectare vegetatie getroffen door de brand in de Hoge Venen. Bijna 300 brandweerlieden uit alle brandweerkorpsen van de omgeving, waaronder 25 uit Duitsland, hebben de vlammen bestreden. De federale politie heeft een helikopter ingezet voor de beeldvorming en het lossen van bluswater.

De eenheden van de Civiele Bescherming van Libramont, Crisnée en Ghlin hebben mensen en materieel (tankwagens, brandslangen en een coördinatie- en telecomunicatiecontainer) ter beschikking gesteld.

In mei is meer dan 450 hectare heide op de Kalmthoutse Heide in de provincie Antwerpen in vlammen opgegaan.

Er zijn verschillende brandweerkorpsen, waaronder enkele Nederlandse, tussengekomen. Ook de politie, het leger en de Civiele Bescherming van Brasschaat zijn uitgerukt.

foto: Frieda Bracké

Salpeterzuurlekken: vervuiling vermeden

De Civiele Bescherming is in 2011 meermaals uitgerukt om schade te vermijden na een salpeterzuurlek. Salpeterzuur is agressief voor de huid, de ogen en de luchtwegen en is schadelijk voor het milieu.

Op 8 juli heeft de Civiele Bescherming van Libramont salpeterzuur opgevangen dat lekte uit een tankwagen van 17.000 liter op een parking langs de E411. De Civiele Bescherming heeft het zuur overgeheveld naar een aangepast voertuig.

Op 28 september is er een salpeterzuurlek vastgesteld op de terreinen van een zuivelbedrijf. De Civiele Bescherming van Liedekerke heeft het lek gedicht en de nodige maatregelen genomen om milieuschade te voorkomen.

Duikteams in de Leie

Om enkele verdwijningszaken op te lossen, hebben de duikteams van de Civiele Bescherming en de Franse gendarmerie op vraag van het parket van Ieper en de Cel Vermiste Personen van de federale politie een zoekactie opgezet in de Leie, tussen Deûlémont (Frankrijk) en Menen.

Van 12 tot 14 oktober 2011 hebben 9 duikers van Crisnée voertuigen gelocaliseerd. Ze hebben deze voorzichtig naar boven gehaald zodat eventuele sporen niet verloren zouden gaan. Een team van de Civiele Bescherming van Jabbeke of Ghlin heeft dan de voertuigen getransporteerd naar een afgeschermd locatie om de wagens open te knippen en schoon te maken. De inhoud van de voertuigen hebben ze gezeefd voor een grondige analyse door het Disaster Victim Identification Team van de federale politie. In totaal zijn 18 voertuigen uit de Leie gehaald.

“ De samenwerking tussen het Belgische en het Franse duikersteam is zeer goed verlopen. ”

(Alain Volon, verantwoordelijke duikersteam Civiele Bescherming Crisnée)

Storm tijdens Pukkelpop

Op 18 augustus 2011 heeft een zware storm, met stortregens en hagel, het terrein van Pukkelpop getroffen waardoor onder andere een concerttent is ingestort. De operationele eenheid van de Civiele Bescherming van Brasschaat heeft onder meer de omgevallen bomen op de weg naar de festivalcamping weggehaald en de beschadigde daken van de omliggende huizen afgedekt met een zeil.

Internationale activiteiten

De internationale activiteiten van de Algemene Directie Civiele Veiligheid spelen zich op verschillende niveaus af. Enerzijds zijn er de interventies in het buitenland bij rampen, samen met andere Belgische overheden. Anderzijds is er de samenwerking van het KCCE met gelijkaardige buitenlandse opleidingsinstellingen.

Interventies en oefeningen in het buitenland

De interventies in het buitenland gebeuren binnen de structuur B-FAST (Belgian First Aid & Support Team), die aansluit bij het Europees Mechanisme voor Civiele Bescherming van de Europese Unie en bij de coördinatie van het United Nations Office for the Coordination of Humanitarian Affairs (OCHA). DICA-Dir (Detachement voor Interventie bij Rampen in het buitenland) is de operationele component van de FOD Binnenlandse Zaken die deelneemt aan de opdrachten van

B-FAST. De leden van DICA-Dir behoren tot de Civiele Bescherming of de brandweer. Zij werken samen met Defensie, Volksgezondheid en Buitenlandse Zaken. De samenstelling van DICA-Dir gebeurt in functie van het type interventie en dus van het type ramp (overstroming, vervuiling, aardbeving, aardverschuiving enz.).

In 2011 heeft DICA-Dir deelgenomen aan enkele buitenlandse operaties, waaronder de aardbeving die het oosten van Turkije getroffen heeft op 23 oktober 2011.

Er is een 13-koppig team van B-FAST, waaronder 5 leden van de Civiele Bescherming, vertrokken naar Ercis. Zij hebben er een kamp van 400 tenten gebouwd voor de inwoners die dakloos geworden zijn door de aardbeving.

België heeft ook het nodige materieel gestuurd om de 400 tenten uit te rusten: 400 zeilen, 2.400 dekens, 402 lichten, 402 verwarmingstoestellen, 420 lantaarns, 382 keukensets, 1.000 opvouwbare jerrycans en 14 gemeenschappelijke tenten.

Samenwerking van het KCCE

In 2011 heeft het Kenniscentrum een Memorandum of Understanding (MoU) afgesloten met de Texas Engineering Extension Service (TEEX). Dit akkoord voorziet expertise-uitwisselingen en gemeenschappelijke onderzoeksprojecten tussen beide instellingen, opleidingen bij of bezoeken aan TEEX voor leden van de Belgische openbare hulpdiensten enz.

Als eerste concretisering van dit MoU hebben de specialisten van het Urban Search And Rescue team (USAR, gespecialiseerd in het opsporen en redden van personen in stedelijke omgevingen) in september 2011 een specifieke opleiding gevolgd en hebben Belgische experts deelgenomen aan een seminarie over het gebruik van robots bij rampen.

foto: B-FAST

“Als brandpreventieadviseur is het belangrijk mensen rechtstreeks te kunnen aanspreken en overtuigen. Daarom staan we 1 keer per maand op de markt met onze rookmelderstand.”

(Freddy Van Hal, brandpreventieadviseur Sint-Niklaas)

Algemene Directie Veiligheid en Preventie

De Algemene Directie Veiligheid en Preventie heeft als hoofdtak de veiligheid van de burgers te verbeteren. Zij doet dit op hoofdzakelijk 3 manieren: door toezicht te houden op de correcte naleving van een aantal specifieke wetten en in geval van inbreuken sancties op te leggen; door maximaal in te zetten op preventie en burgers aan te sporen om ook zelf initiatieven te nemen voor meer veiligheid; door zeer intens samen te werken met tal van partners.

Voetbalveiligheid

De Voetbalcel staat in voor de coördinatie van het veiligheidsbeleid bij voetbalwedstrijden. Zij waakt tevens over de toepassing van de voetbalwet. Dit laatste vertaalt zich in mogelijke sancties voor clubs en supporters die de voetbalwet overtreden. Stadioninspecties en adviesverlening aan de clubs vormen een belangrijk onderdeel van het takenpakket van de Voetbalcel. Daarnaast stimuleert ze ook de preventie van voetbalgeweld via de subsidiëring van projecten binnen de clubs en de sensibilisering van supporters. Ten slotte speelt de Voetbalcel ook een belangrijke rol bij de internationale samenwerking over voetbalveiligheid.

De voetbalwet is van toepassing op supportersgedrag bij wedstrijden waaraan een ploeg van eerste, tweede of derde klasse deelneemt en bij internationale wedstrijden gespeeld in België. Alle beslissingen volgen binnen de 6 maanden na de feiten. De sancties gaan van 250 tot 5.000 euro boete en/of een stadionverbod van 3 maanden tot 5 jaar. De hoogst opgelegde sanctie in 2011 bedroeg 36 maanden stadionverbod en 3.000 euro geldboete.

Het aantal opgestelde processen-verbaal voor supporters die de voetbalwet hebben overtreden, is gedaald in 2011. Ook het aantal opgelegde stadionverboden en het totale aantal opgelegde geldboetes voor voetbalgerelateerde incidenten zijn gedaald. In de overgrote meerderheid van de gevallen ging het om geïndividualiseerde en geïsoleerde inbreuken op de voetbalwet.

Eind 2011 waren er 672 stadionverboden lopende, ongeveer 100 minder dan eind 2010. De meest in het oog springende incidenten in 2011 waren de ongeregelheden bij de wedstrijd Charleroi - Standard op 12 maart 2011 en de rellen op de Kouter te Gent in de marge van de wedstrijd België - Turkije.

“In 2011 hebben we geen grootschalige problemen gehad. Dat verklaart de daling van het aantal processen-verbaal en opgelegde sancties.”

(Julien Van Belle, expert voetbalveiligheid)

Naar aanleiding van Charleroi – Standard zijn 85 “supporters” geverbaliseerd. 3 personen zijn vrijgesproken door de Voetbalcel en 15 personen zijn in beroep gegaan tegen hun sanctie (procedure nog lopende). 67 sancties zijn definitief: voor die personen gaat het om een totaal van 82 jaar stadionverbod en 45.850 euro geldboetes. Wat betreft de feiten op de Kouter in Gent zijn 20 personen gesanctioneerd door de Voetbalcel. Het gaat om een totaal van 12.000 euro geldboetes en circa 27 jaar stadionverbod.

Private veiligheid

De Directie Private Veiligheid zorgt voor een strikte reglementering en controle van de activiteiten van de private veiligheidssector om de privacy en grondrechten van de burgers maximaal te beschermen.

E-loket bewaking

Bewakingsondernemingen, interne bewakingsdiensten en veiligheidsdiensten zijn verplicht hun exploitatiezettel en bewakingsactiviteiten voorafgaandelijk te melden aan de lokale overheid. Het is immers belangrijk dat politiediensten weten waar en wanneer bewakingsagenten aanwezig zijn, zodat zij in geval van gevaar voor deze bewakingsagenten snel en accuraat kunnen optreden.

Vanaf 2011 kunnen die meldingen gebeuren via een e-loket. Dit heeft als voordeel dat alle aanmeldingen uniform gebeuren zodat de politiemensen op een overzichtelijke manier alle informatie kunnen zien. In 2011 zijn 463 exploitatiezettels en meer dan 11.680 bewakingsactiviteiten via het e-loket gemeld.

Bewaking in het uitgaansleven

Een correcte uitvoering van bewakingsactiviteiten binnen het uitgaansleven blijft een belangrijke doelstelling. In een omzendbrief van maart 2011 zijn een aantal nieuwe regels over bijvoorbeeld het gebruik van de bewakingsovereenkomst, de verzekering, het cameratoezicht en

het melden van incidenten verduidelijkt.

Ook het verplicht gebruik van bewakingslijsten en bewakingsregisters moet onduidelijke situaties vermijden. Op die manier wordt zwartwerk bemoeilijkt en weten de politiediensten bij incidenten makkelijker wie waar en wanneer bewakingstaken heeft uitgevoerd. In 2011 zijn meer dan 900 registers en 10.500 bewakingslijsten afgeleverd. Lijsten moeten worden aangelegd bij occasionele evenementen, registers moeten worden bijgehouden door vaste inrichtingen zoals discotheken en cafés.

Vergunningen en erkenningen

De Directie Private Veiligheid levert de vergunningen en erkenningen aan de private veiligheidssector af voor een periode van 5 jaar. Ze kunnen voor eenzelfde periode (bewakingsondernemingen, interne bewakingsdiensten, ondernemingen voor veiligheidsadvies, opleidingscentra) of een dubbele periode (privédetectives, beveiligingsondernemingen) verlengd worden.

Vergunningen kunnen vrijwillig worden ingetrokken of na een beslissing van de minister van Binnenlandse Zaken omdat er niet meer voldaan is aan de reglementaire voorwaarden.

Aantal vergunningen op 31/12/2011

Bewakingsondernemingen	190
Interne bewakingsdiensten	169
Beveiligingsondernemingen	846
Privédetectives	898
Opleidingsinstellingen	36
Veiligheidsadviseurs	355

Overzicht 2011

	1ste goedkeuring / erkenning	Goedkeuring / erkenning verlengd	Goedkeuring / erkenning ingetrokken	Goedkeuring / erkenning geweigerd
Bewakingsondernemingen	29	25	13	16
Interne bewakingsdiensten	15	21	7	2
Beveiligingsondernemingen	57	21	22	3
Privédetectives	53	58	16	0
Opleidingsinstellingen	4	0	2	2
Veiligheidsadviseurs	65	99	0	0

Identificatiekaarten

Aantal overhandigde identificatiekaarten aan de bewakingsagenten en het personeel van beveiligingsondernemingen in 2011

Bewaking:	
- gewone identificatiekaarten	10.183
- tijdelijke identificatiekaarten	632
Veiligheidsdiensten	56
Beveiligingssector	592

Controles en inbreuken

In 2011 heeft de permanente inspectie van de Directie Private Veiligheid 453 locaties gecontroleerd. Het overgrote deel van de controles heeft plaatsgevonden binnen de sector van de private bewaking.

In totaal zijn 1.103 processen-verbaal opgesteld; de inbreuken die administratief zijn vastgesteld, zijn hierin begrepen. Ongeveer 40% van deze processen-verbaal is opgesteld door de politiediensten. Het gaat dan

bijvoorbeeld om een café dat zijn eigen bewaking regelt of een portier die geweld gebruikt.

Meer info over private veiligheid door www.vigilis.be.

Brandveiligheid

De Directie Brandveiligheid is gespecialiseerd in de brandveiligheid van gebouwen, voornamelijk op het vlak van de structuur, de bouwmaterialen, de ventilatie ... Ze coördineert de regelgeving voor alle gebouwen die geen eengezinswoning zijn, waakt over de toepassing ervan en onderzoekt ook eventuele afwijkingen.

Basisnormen

Nieuw op te richten gebouwen, met uitzondering van eengezinswoningen, moeten wettelijk gezien aan een aantal basisbrandpreventienormen (kort: de basisnormen) voldoen. De wet voorziet afwijkingen wanneer het onmogelijk is aan die basisnormen te voldoen.

De Commissie voor Afwijkingen bestudeert alle aanvragen. De Directie Brandveiligheid zit deze commissie voor en levert enkele experts. In 2011 zijn 217 aanvragen binnengekomen, waarvan 32 specifiek voor industriegebouwen. De andere aanvragen waren voor appartementsgebouwen, winkels, kantoorgebouwen, sporthallen ...

“Uit een enquête hebben we geleerd dat de procedure om afwijkingen op de basisnormen aan te vragen te weinig gekend is. Dat willen we in 2012 aanpakken.”
(Antoine Falmagne, ingenieur brandveiligheid)

Enquête afwijkingsprocedure

De procedure om een afwijking op de basisnorm aan te vragen, is zwaar en duurt lang. Om ze te verbeteren, heeft de Directie Brandveiligheid een enquête georganiseerd bij iedereen die met de procedure te maken krijgt: architecten, burgemeesters, brandweermensen, stedenbouwkundige ambtenaren, aannemers ...

De eerste resultaten tonen een algemene tevredenheid aan, maar brengen ook een aantal verbeterpunten aan het licht.

Ruim 65% van de respondenten is tevreden over de dienstverlening van de commissie en 81% vindt haar adviezen duidelijk en is tevreden over de kwaliteit.

Daartegenover staat dat 3 op 5 de behandelingstermijn van een dossier te lang vindt. Verder is de procedure op zich nog onvoldoende gekend bij wie ze moet toepassen.

De doorlooptijd van de procedure is ondertussen met 2 weken ingekort. Dit is de eerste maatregel die genomen is naar aanleiding van de bevraging.

Meer info over brandveiligheid op www.besafe.be.

Lokale Veiligheid

De Directie Lokale Integrale Veiligheid werkt samen met steden en gemeenten aan de lokale veiligheid. Dit gebeurt via preventie, bijvoorbeeld tegen inbraak en brand. Het einddoel is de burger blijvend te sensibiliseren en de nodige middelen te geven zodat hij zelf het initiatief neemt om zijn veiligheid te verbeteren.

Nationale rookmeldercampagne

Jaarlijks zijn er in België ongeveer 10.000 woningbranden. Daarbij maakt niet alleen de hitte van het vuur slachtoffers, maar vooral de rook is dodelijk! Zeker als de brand 's nachts uitbreekt. Op zo'n moment kan een eenvoudige rookmelder levens redden.

Op 1 september 2011 hebben de FOD Binnenlandse Zaken en de stad Sint-Niklaas het startschot gegeven van de nationale rookmeldercampagne. Meer dan 210 steden en gemeenten promoten samen een jaar lang rookmelders bij hun burgers. Iedere eerste donderdag van de maand is er een speciale actiedag: de “Dag van de rookmelder”. Dan is er een spot te horen op de radio, staat de banner op de websites van alle partners en zijn er, in samenwerking met de brandweerkorpsen, speciale acties in verschillende gemeenten.

De lokale acties worden gevoerd door experts: de brandpreventieadviseurs. Sinds midden 2010 zijn de eerste brandpreventieadviseurs opgeleid door de Directie Lokale Integrale Veiligheid. Ondertussen zijn er 235 overgans België.

Brandpreventieadviseurs zijn brandweermensen die gratis objectief en kwaliteitsvol advies geven aan de burger over brandpreventie in zijn woning.

Meer info over de rookmeldercampagne op www.speelnietmetvuur.be.

Inbraakpreventieadvies op bouwplannen

Diefstalpreventieadviseurs leveren in heel wat gemeenten inspanningen om inbraken te voorkomen. Als ze dat kunnen doen voor de woning gebouwd is, kunnen inbraken nog meer vermeden worden. Daarom heeft de Directie Lokale Integrale Veiligheid in 2011 een gids en opleiding “Advies op plan” ontwikkeld. Tijdens de opleiding is vooral geoefend op risicoanalyse op basis van verschillende bouwplannen van allerhande woningen.

De gemeente Schelle staat al vrij ver met dit initiatief. Zo'n advies op een bouwplan is er een verplichting. In Schelle kan je alleen een huis bouwen als de gemeente de plannen “inbraakproof” vindt. De diefstalpreventieadviseur stelt een advies op, de gemeente legt de verordening op en de burger voert het uit. Het advies gaat dan bijvoorbeeld over de inplanting van de voordeur, de kwaliteit van het buitenschrijnwerk, de buitenelektriciteit ...

Beleidsoplossingen voor criminele fenomenen

De Dienst Beleid Integrale Veiligheid analyseert criminele fenomenen en werkt beleidsoplossingen uit op federaal niveau. Die oplossingen worden nadien omgezet in concrete projecten.

Nieuwe wet ontmoedigt metaaldiefstal

Sinds 2011 moeten personen die edele en oude metalen verkopen aan een schroothandelaar of juwelier, zich identificeren bij een transactie in cash. De aankoper moet hun een identiteitsbewijs vragen en gegevens bijhouden zoals hun naam en geboortedatum.

De wet op de metaaldiefstal heeft in de eerste plaats een preventief doel. Ze wil diefstallen verhinderen en vernieling van de openbare en private goederen voorkomen. Maar ook de politie heeft er veel baat bij. Zij zal doelgericht te werk kunnen gaan, namelijk eenvoudigweg door te controleren of iedere schroothandelaar of juwelier zich aan de regels houdt. De nieuwe wet is goedgekeurd door de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer.

Veiligheid in recreatiedomeinen

2011 heeft een vroege zomer gekend met problemen op enkele recreatiedomeinen. De Dienst Beleid Integrale Veiligheid heeft daarom een ontmoeting voor domeinbeheerders georganiseerd om hun "best practices" te bespreken.

De klemtoon lag voornamelijk op toezichtmogelijkheden zoals bijzondere wachters, privébewaking en gemeenschapswachters, stewards en "grote broers". Grote broers zijn er niet om een oogje in het zeil te houden, maar om het goede voorbeeld te geven en de gezelligheid te bevorderen.

Verder ging het ook over fysieke en technische beveiliging zoals speciale omheiningen, camera's, één toegang, zichtbaarheid enz. Tot slot zijn de bestaande mogelijkheden voor de uitsluiting van onruststokers bekeken.

Wetenschappelijk onderzoek

De Algemene Directie Veiligheid en Preventie lanceert elk jaar een aantal wetenschappelijke onderzoeken. De onderzoekers wordt gevraagd aan het einde van het onderzoek enkele beleidsaanbevelingen te doen, zodat ze ook een praktisch nut hebben.

Meer info over de wetenschappelijke onderzoeken op www.besafe.be.

Wetenschappelijke onderzoeken

Afgerond in 2011:

- Onderzoek met betrekking tot eergegrelateerd geweld in België,
- De situatie van de wijkwerking, de wijkfunctie en de wijkinspecteurs 10 jaar na de politiehervorming,
- Informatie: essentiële bron van de administratieve actie tegen criminaliteit,
- Haalbaarheid van een advies- en kenniscentrum betreffende de radicalisering in België,
- Onderzoek naar de opportuniteit van de oprichting van een onafhankelijke onderzoekraad voor veiligheid in België.

Voorzien voor 2012:

- Cameratoezicht in openbare ruimtes: een kwantitatieve analyse,
- Kwaliteit in de uitoefening van bewakingsopdrachten,
- De sociale werking van voetbalclubs in de Jupiler League en de Exqi League: best practices en mogelijkheden,
- Gewapende overval op zelfstandige ondernemers: een bevraging van ouders.

“De wet op de diefstal van oude metalen heeft lokaal snel vruchten afgeworpen. We hopen op hetzelfde effect voor de wet op de diefstal van edele metalen.”

(Dafne Vanhelleputte, criminologe Beleid Integrale Veiligheid)

Politiebeheer

De Directie Politiebeheer verleent ondersteuning voor het beheer van de 195 politiezones. Zij staat in voor het beheer van diverse materies met betrekking tot de goede werking van deze zones, zoals de wetgeving over de financiering en de boekhouding, de procedures voor aanstelling en evaluatie van de korpschefs, de benoeming- en ontslagprocedures voor hogere officieren en de tuchtprocedures ten opzichte van de korpschefs en de hogere officieren. Daarnaast oefent de Directie Politiebeheer namens de minister van Binnenlandse Zaken ook het specifiek toezicht uit op de politiebepsluiten die genomen worden in de politiezones.

Hernieuwing van mandaten van korpschefs

In 2011 is het mandaat van 61 Nederlandstalige en 21 Franstalige korpschefs hernieuwd. Daarmee beginnen sommigen aan hun derde mandaat sinds de politiehervorming van 2001. Een mandaat geldt voor 5 jaar.

3 anderen hebben hun dossier voor de verlenging van hun mandaat te laat ingediend. Daarmee komen ze in een procedure van aanwijzing "en regime". Dat wil zeggen dat er zich voor hun positie tegenkandidaten mogen melden.

Er zijn 13 vacatures voor de positie van korpschef geweest en 7 korpschefs zijn met pensioen gegaan in 2011.

Geschillen en juridische ondersteuning

De Dienst Geschillen en Juridische Ondersteuning staat in voor het afhandelen van geschillen tussen de federale politie en de burger, zoals een verzekeringsmaatschappij dat doet tussen burgers onderling. Een voorbeeld: wanneer een paard van de federale politie op holslaat en enkele wagens beschadigt, dan zal de Dienst Geschillen de federale politie vertegenwoordigen bij de afhandeling van het schadedossier.

Minnelijke schikkingen en gerechtelijke procedures

In 2011 is 98% van de dossiers geregeld via een minnelijke schikking, evenveel als in 2010.

De dossiers die niet met een minnelijke schikking kunnen worden afgesloten, gaan over in een gerechtelijke procedure. In 2011 zijn 28 gerechtelijke dossiers afgesloten. De Dienst Geschillen heeft 17 zaken gewonnen, 2 verloren en bij 9 was er een gedeelde aansprakelijkheid of kon niet bepaald worden wie aansprakelijk was bij gebrek aan bewijsmateriaal.

Rechtsbijstand

In 2011 hebben 56 politieambtenaren rechtsbijstand gekregen van de FOD Binnenlandse Zaken, waaronder 29 als eiser (benadeeld persoon) in een gerechtelijke procedure.

Toename gewelddaden tegen politieambtenaren

De gewelddaden ten opzichte van beroepen van “algemeen belang” (hulpdiensten en politie vallen hieronder) zijn toegenomen. Meer bepaald zijn vooral politieambtenaren bij de spoorwegen en in de metro vaker geconfronteerd met geweld. Het gaat onder andere om slagen en verwondingen en om weerspanning met talrijke dagen van werkonbekwaamheid tot gevolg.

Om de politieambtenaren beter te ondersteunen, is de wet op het politieambt aangepast. De wijzigingen moeten de rechtsbescherming van de personeelsleden verbeteren, gelet op het toenemende geweld waarmee ze geconfronteerd worden.

De rechtshulp kan geweigerd worden wanneer het personeelslid een louter morele schadevergoeding beoogt.

Uitgaven en ontvangsten van de Dienst Geschillen

Jaar	Uitgaven	Ontvangsten
2008	€ 786.242,35	€ 1.159.237,50
2009	€ 829.003,63	€ 1.290.497,19
2010	€ 754.436,58	€ 1.309.510,50
2011	€ 751.208,55	€ 1.296.477,23

“Om dagvaardingen te voorkomen, die duur uitvallen voor de Belgische staat, trachten wij in zo veel mogelijk zaken minnelijke schikkingen te treffen.”
 (Christian Nicolet, jurist Dienst Geschillen)

“Het Crisiscentrum is permanent waakzaam ten dienste van de burger.”

Algemene Directie Crisiscentrum

De veiligheid van de burger ligt het Crisiscentrum nauw aan het hart. *Anticiperen om beter te beheren* is daarom zijn devies. Het Crisiscentrum waakt 24 uur op 24, 7 dagen op 7 over de veiligheid, om zo nodig snel te kunnen (re)ageren.

Het nucleair ongeval in Fukushima, de storm op Pukkelpop, de schietpartij in Luik, het ongeval bij de Rally du Condroz, de Arabische lente ... Oog in oog met deze gebeurtenissen heeft het Crisiscentrum regelmatig de hulp- en interventiediensten en de lokale, nationale en internationale overheden geïnformeerd. Het Crisiscentrum heeft het crisisbeheer ondersteund door zijn expertise en infrastructuur ter beschikking te stellen.

In het kader van de noodplanning trekt het Crisiscentrum lessen uit noodsituaties om de respons te kunnen verbeteren, samen met de betrokken openbare en private partners.

Opvolging van de openbare orde

Het Crisiscentrum waakt over de coördinatie van de veiligheid van grote evenementen die een belangrijke impact kunnen hebben op de openbare orde en de veiligheid van de bevolking.

In 2011 waren er meer dan 1.100 betogingen in België: protest van indignados, sectorale en nationale vakbondsbetogingen, de SHAME-beweging, reacties op de Arabische lente en op de verkiezingen in Congo.

In het centrum van Luik is er na een schietpartij op 13 december 2011 een

snelle reactie geweest van verschillende overheden en van de interventiediensten op het terrein. Het Crisiscentrum heeft onmiddellijk een beleidscel geactiveerd. De regering is daardoor geïnformeerd gebleven over de situatie.

“Het Crisiscentrum trekt lessen uit noodsituaties om de respons te kunnen verbeteren.”

Veiligheid van evenementen

Het dodelijk ongeval van 12 november 2011 op de Rally du Condroz herinnert aan de risico's die aan dergelijke wedstrijden verbonden zijn en aan de noodzaak van aangepaste veiligheidsvoorzieningen.

In 2011 zijn in België 65 wedstrijden georganiseerd. Het Crisiscentrum zit de Rallycommissie voor en adviseert burgemeesters, die al dan niet hun goedkeuring geven of een rally op hun grondgebied mag plaatsvinden. Op basis van een diepgaande evaluatie van de incidenten die zich tijdens de

De permanentie van het Crisiscentrum.

vorige seizoenen hebben voorgedaan, werkt de Rallycommissie verbeteringspunten uit in samenwerking met de lokale overheden, de organisatoren en de autosportbonden: omkadering van de toeschouwers, sensibilisering van het publiek voor de voorzorgsregels enz.

Dat een goede voorbereiding en voorafgaande afspraken tussen alle betrokkenen vruchten afwerpt, is ook gebleken uit de hulpverlening bij de storm die over Pukkelpop getrokken is. Bovendien draagt een grondige multidisciplinaire voorbereiding eveneens bij tot een preventieve veiligheidsbenadering. Deze nood-situatie leert dat de verzadiging van de netwerken bij uitzonderlijke situaties een aandachtspunt is. Het Crisiscentrum heeft daartoe de sectorale overheden en de operatoren ontmoet,

“ Een grondige multidisciplinaire voorbereiding draagt bij tot een preventieve veiligheidsbenadering. ”

om mogelijke acties te identificeren op het vlak van noodplanning en crisisbeheer. De informatie aan de bevolking kan worden verbeterd door onder andere te zorgen voor aangepaste alarmerings- en informatiekanalen, zoals het gebruik van sociale media.

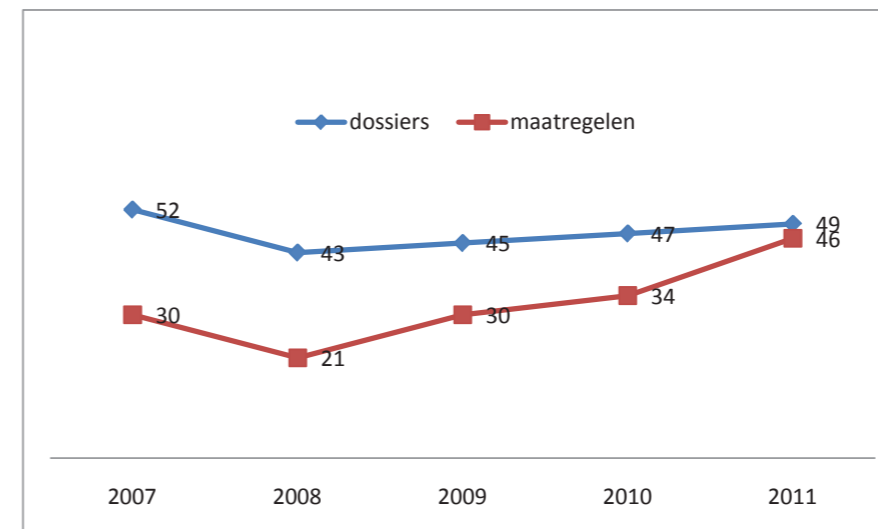
Bescherming van bedreigde personen

Van vips op internationale bijeenkomsten tot politieagenten bij de uitoefening van hun functies: in overleg met de politie- en inlichtingendiensten ziet het Crisiscentrum toe op de veiligheid van bedreigde personen, instellingen en infrastructuur in België.

In 2011 zijn er veiligheidsmaatregelen genomen voor 3.913 vips tijdens hun verplaatsingen in België, onder meer in het kader van de 8 Europese topontmoetingen.

De afgelopen jaren is het aantal dossiers in verband met bedreigde personen in het kader van hun

Bedreigde personen

functie significant gestegen. In 2011 is bescherming vereist in 46 van de 49 dossiers die aan het Crisiscentrum zijn doorgegeven, hoofdzakelijk voor politici, politieagenten en magistraten.

Het Crisiscentrum heeft als nationaal coördinator en in samenwerking met de sectoraal bevoegde overheden gewerkt aan de omzetting van de Europese EPCIP-richtlijn (European Programme for Critical Infrastructure Protection). Dit heeft geresulteerd in de wet van 1 juli 2011 betreffende de beveiliging en de bescherming van de kritieke infrastructuur. Het doel ervan is de punten van federaal of lokaal belang te beschermen.

Het Crisiscentrum heeft samen met zijn nationale en Europese partners gewerkt aan de implementatie van die wet, door de kritieke infrastructuur te identificeren, de uitvoeringsmaatregelen van de wet voor te bereiden voor de 4 beoogde sectoren (energie, vervoer, elektronische communicatie en financiën) en een specifieke databank te ontwikkelen.

Geïntegreerde en integrale benadering van terrorisme

10 jaar na de aanslagen van 11 september 2001 is de strijd tegen terrorisme nog steeds een actueel thema. Ook in 2011 zijn er verschillende bommeldingen geweest en heeft de dood van Osama Bin Laden genoopt tot waakzaamheid.

Opleiding en oefeningen

In samenwerking met de mijnenvegers van Defensie en de federale politie heeft het Crisiscentrum een opleiding georganiseerd voor internationale instellingen, om hen te sensibiliseren voor bompakketten (hoe ze herkennen en erop reageren).

In het kader van de maritieme veiligheid (International Ship and Port Facility Security Code) is de

organisatie aangevat van een oefening die gepland is in 2012, in samenwerking met het Orgaan voor de Coördinatie van de Analyse van de Dreiging (OCAD), de federale politie en de douane.

Early Warning System meer gebruikt

In 2011 zijn 26 berichten verspreid (tegenover 19 in 2010) via het Early Warning System. Dat is een netwerk voor snelle alarmering en informatie-uitwisseling tussen ondernemingen en overheden. 20 van die berichten waren afkomstig van de overheid, 6 van de privésector.

Het Early Warning System is hoofdzakelijk gebruikt voor vragen in verband met dierenrechtenactivisme en anarchisme, maar ook voor terrorisme in de marge van de tiende verjaardag van 11 september 2001. De bommeldingen in IKEA-winkels hebben ook geresulteerd in een bericht waarbij aan het personeel een verhoogde waakzaamheid is gevraagd.

Van industrie tot gasleidingen

De menselijke activiteit impliceert dat er ook oog moet zijn voor de risico's die ermee gepaard gaan. De overheden die verantwoordelijk zijn voor het crisisbeheer, schatten die risico's in en stellen gepaste noodplannen op.

Evalueren om beter te beheren

In 2011 heeft het Crisiscentrum een nauwgezette evaluatie gemaakt van 2 noodsituaties die zich in 2010 hebben voorgedaan. Uit beide noodsituaties zijn lessen getrokken die ook in andere noodsituaties en voor andere diensten zinvol kunnen zijn.

Op 22 februari 2011 heeft het Hoger Instituut voor de Noodplanning (HIN) een studiedag georganiseerd over het treinongeval van 15 februari 2010 in Buizingen. De elementen die zijn aangehaald, betroffen hoofdzakelijk de identificatie van en de communicatie over de slachtoffers, de werking van het parket bij een noodsituatie en het beheer van de (inter)nationale media.

Op 6 juni 2011 heeft het HIN voor de provinciale veiligheidszellen een studiedag georganiseerd over de gasontploffing van 27 januari 2010 in Luik. Er is onder meer besloten dat wederzijds respect en vertrouwen essentieel zijn voor een geslaagd crisisbeheer!

In 2011 zijn lessen getrokken voor toekomstige noodsituaties.

“Wederzijds respect en vertrouwen zijn essentieel voor een geslaagd crisisbeheer.”

Zware industriële risico's

Het Crisiscentrum heeft in 2011 bijgedragen tot de (lopende) herziening van de Europese wetgeving over de veiligheid van Seveso-sites. Van de 192 hogedrempelsites zijn 23 nieuwe provinciale noodplannen geanalyseerd met het oog op hun goedkeuring.

Het Crisiscentrum heeft experts aangeduid om de effectzones te evalueren die de uitbaters voor hun site hebben bepaald. In 2011 zijn 162 effectzones geanalyseerd. Die risicozones – die voor elke site verschillend zijn – stellen de overheden en de hulpdiensten in staat zich voor te bereiden en de bevolking te informeren. De zones zijn eveneens opgenomen in de cartografische toepassing GIS die ook door de federale diensten van de provinciegouverneurs gebruikt wordt in de fase van noodplanning en crisisbeheer.

Het Crisiscentrum beheert het Seveso-fonds dat wordt gevoed door de Seveso-ondernemingen. Dit fonds maakt het mogelijk om projecten in verband met veiligheid te financieren. In 2011 was dat de financiering van voorbereidende acties voor de informatiecampaagne van 2012, de huur van blusmateriaal (de turbojet) en de controle van de Seveso-noodplanningszones.

Nucleair risico in de aandacht

Het Crisiscentrum heeft het ongeval in Japan opgevolgd en een informatiecampaagne en regelmatige oefeningen georganiseerd. Daardoor heeft het gewaakt over de veiligheid van de Belgische bevolking die met het nucleair risico te maken krijgt.

Fukushima

Op 10 maart 2011 is Japan getroffen door een aardbeving met een sterkte van 8,9 op de schaal van Richter en door een tsunami. Door die extreme natuurfenomenen is onder andere de kerncentrale van Fukushima beschadigd.

Het Crisiscentrum heeft gezorgd voor afstemming tussen alle betrokken Belgische partners, om de gevolgen van de ramp voor ons land en onze landgenoten te evalueren. Omdat er geen directe impact was in België, was het niet nodig de Belgische bevolking specifieke beschermingsacties aan te raden. In samenwerking met het Federaal Agentschap voor Nucleaire Controle (FANC) heeft het Crisiscentrum erover gewaakt om de bevolking te informeren over de evolutie van de situatie in Japan.

Geïnformeerd burger is er twee waard

Van 14 maart tot 16 april 2011 heeft het Crisiscentrum in samenwerking met het FANC een informatiecampaagne gehouden over het nucleair en radiologisch risico. Tegelijkertijd zijn nieuwe jodiumtabletten verdeeld.

De website www.nucleairrisico.be heeft in 2011 meer dan 70.000 bezoekers ontvangen en is een informatiebron geworden voor een beter risicobewustzijn en om te weten wat te doen bij een nucleair ongeval.

Rond de nucleaire sites zijn 1,7 miljoen jodiumtabletten verdeeld aan de inwoners en collectiviteiten. Daarnaast zijn 2 miljoen doosjes gestockeerd om bij een nucleair incident te kunnen verspreiden.

Nucleair transport

Elke dag is er in België vervoer van radioactief materiaal vanuit of naar Belgische gebruikers (ziekenhuizen, kerncentrales, onderzoekscentra ...) en naar de grenzen. Het Crisiscentrum heeft deelgenomen aan informatiesessies die het FANC voor de Belgische gouverneurs en burgemeesters heeft georganiseerd. De organisatie van nucleaire transporten en de veiligheids- en beveiligingsmaatregelen zijn toegelicht.

“Met meer dan 70.000 bezoekers in 2011 is de website www.nucleairrisico.be een onontkoombare informatiebron geworden.”

Nationaal noodplan

In 2011 heeft het Crisiscentrum vooruitgang geboekt in de operationalisering van de nucleaire interventiezones. Bij een incident worden in die zone beschermingsmaatregelen voor de bevolking genomen. Voor de verschillende nucleaire sites is er overleg met de betrokken lokale overheden, met het oog op een coherente structuur. De communicatie tussen de verschillende bestuurlijke overheden komt daar verduidelijkt en versneld uit.

Het Crisiscentrum heeft in 2011 aan 6 nucleaire oefeningen deelgenomen. Het heeft onder meer op 12 en 13 oktober 2011 meegedaan aan de Nederlandse oefening Indian Summer rond de site van Borssele nabij de Belgische grens. De crisiscellen zijn geactiveerd op nationaal, provinciaal en gemeentelijk vlak. Dankzij de verworven contacten, ervaring en kennis zijn de betrokken partijen bij een grensoverschrijdend nucleair ongeval beter voorbereid.

Fonds voor veiligheidsinvesteringen

Het Nucleair Fonds wordt gespijsd door de ondernemingen van de sector. Daarmee kan het veiligheidsbeleid van de overheid met betrekking tot het nucleair risico worden gefinancierd. De voornaamste bestedingen in 2011 waren:

- materieel voor de interventiediensten;
- informatiecampaagne over het nucleair risico en de verdeling van jodiumtabletten;
- verbeteringen aan het sirenenetwerk.

Concrete acties na natuurrampen

In 2011 is ons land geconfronteerd met verschillende overstromingen, stormen en natuurbranden. Het Crisiscentrum heeft de gouverneurs en burgemeesters ondersteund bij die noodsituaties, alsook bij de debriefing.

Streng winter

De winter van 2010-2011 is redelijk streng geweest: de sneeuw en overstromingen hebben een beheer door de gouverneurs en burgemeesters noodzakelijk gemaakt. Het Crisiscentrum heeft de situatie mee opgevolgd om de benodigde federale ondersteuning te kunnen bieden.

Daarna heeft het Crisiscentrum met de betrokken gouverneurs en gewesten de situatie geëvalueerd. Er zijn beleidsmatige en operationele verbeterpistes vastgesteld, zoals een noodplan per

overstromingsbekken, eerder dan gebaseerd op administratieve grenzen.

Het HIN heeft op 16 november 2011 een informatiedag georganiseerd. Daar zijn de voorgestelde acties besproken ter versterking van de ondersteuning aan het lokale crisisbeheer: nationale coördinatie zonder federale fase, tools en knowhow ter beschikking stellen ...

Beide initiatieven liggen aan de basis van noodplanoefeningen om het nationaal noodplan Overstromingen en de verschillende acties te testen, zodat de gevolgen van dergelijke weersomstandigheden beter kunnen worden beheerd.

Natuurbranden

In de lente van 2011 zijn de Hoge Venen, het militair schietterrein in Meeuwen en het natuurgebied van Kalmthout getroffen door branden van grote omvang.

Op vraag van de minister van Binnenlandse Zaken heeft het Crisiscentrum de situatie geanalyseerd in overleg met de Civiele Veiligheid, het Kenniscentrum voor de Civiele Veiligheid en de betrokken gouverneurs. Als eerste concreet resultaat zijn kwetsbare natuurlijke sites bepaald, waarvoor - als dat nog niet het geval is - een aangepaste noodplanning nodig is. Daarnaast zijn overeenkomsten en procedures afgerond om een beroep te doen op luchtmiddelen van de federale politie.

Stormweer treft Pukkelpop

Op 18 augustus 2011 heeft een zware storm het land getroffen, waardoor er op het Pukkelpop-festival 5 doden zijn gevallen en er ook veel materiële schade was. Het Crisiscentrum onderzoekt in overleg met het KMI hoe kortetermijnwaarschuwingen met een sterk regionaal karakter zo efficiënt mogelijk gecommuniceerd kunnen worden. Zo kan nauwkeuriger rekening worden gehouden met gerichte weersvoorspellingen.

Gedeelde expertise

In 2011 heeft het Hoger Instituut voor de Noodplanning 3 studiedagen georganiseerd. Daarnaast heeft het Crisiscentrum de Gids voor de Lokale Noodplanning gepubliceerd, waarin onder andere aanbevelingen staan over het opstellen van noodplannen (bijvoorbeeld door het hulpcentrum 100 erbij te betrekken). Er zijn ook aanvullende richtlijnen verspreid voor de interventiediensten en voor de informatie van de bevolking bij een noodsituatie. De gegroepeerde aankoop van veiligheidshesjes voor een betere herkenning van de hulpverleners op het terrein is voortaan ook mogelijk.

Om de overheden te ondersteunen bij de voorbereiding en uitvoering van de schuilmaatregel - schuilen is de eerste reflex die bij veel noodsituaties aangewezen is - zijn in 2011 een wetenschappelijk verslag en een vademecum opgesteld in het kader van een universitair onderzoek door de onderzoeksgroep Spiral van de Universiteit van Luik. De voorafgaande informatie aan en verwittiging van de bevolking, alsook de beschrijving van de rol van elke actor in het crisisbeheer zijn daarbij essentiële punten.

In België zijn er regelmatig oefeningen over verschillende risico's. De overheden en interventiediensten testen de voorziene procedures om zo nodig hun noodplannen aan te passen en te verbeteren. In 2011 heeft het Crisiscentrum deelgenomen aan 9 nationale en 4 provinciale oefeningen over nucleaire risico's, Seveso- en overstromingen en vliegtuigongevallen. De permanentie heeft zijn rol van nationaal contactpunt gespeeld bij verschillende lokale en internationale oefeningen.

Alarmering en informatie via verschillende kanalen

In België staan er ruim 550 sirenes om de bevolking te alarmeren rond Seveso- en nucleaire sites. In 2011 zijn verschillende technische oplossingen aangebracht om de weerstand tegen extreme weersomstandigheden te verbeteren: betere batterijen, andere positionering van sommige zonnepanelen en aansluiting van sommige sirenes op het elektriciteitsnetwerk.

Voor een hogere doeltreffendheid van de alarmering van en de informatie aan de bevolking, werkt het Crisiscentrum aan een uitbreiding van de communicatiekanalen (BE-Alert): sirenes, vaste en mobiele telefonie, e-mail, sociale media enz. Er is al een waarschuwingssysteem per sms ingevoerd voor doven en slechthorenden.

In 2011 is een contactcenter voor noodsituaties opgezet. Dat kan op ieder moment worden geactiveerd. Gouverneurs en burgemeesters die er gebruik van wensen te maken, kunnen op die manier snel een informatie-nummer openen voor de informatie aan de betrokkenen.

“In 2011 heeft het Crisiscentrum deelgenomen aan 9 nationale en 4 provinciale oefeningen.”

Oefeningen waaraan het Crisiscentrum in 2011 deelgenomen heeft

Datum	Thema	Type	Organisator
18/01/2011	Nucleair (Gravelines)	Internationale oefening	Frankrijk
02/02/2011	Nucleair (Ecurie niveau 3)	Internationale oefening	Europa
05/04/2011	Luchtvaart	Terreinoefening	West-Vlaanderen
06/04/2011	Overstromingen	Alarminoefening	Crisiscentrum
01/06/2011	Nucleair (Tihange)	Beperkte oefening	Crisiscentrum
06/09/2011	Nucleair (Doel)	Beperkte oefening	Crisiscentrum
12/10/2011	Nucleair (Borssele)	Internationale oefening	Nederland
19/10/2011	CBRN - terrorisme	Table top oefening	NAVO
15/11/2011	Seveso	Table top oefening	Henegouwen
22/11/2011	Overstromingen (Luik en Limburg)	Table top oefening	Crisiscentrum
01/12/2011	Terrorisme	Table top oefening	Federale procureur
15/12/2011	Nucleair (SCK en Belgoproces)	Beperkte oefening	Crisiscentrum

Overstromingen begin 2011: de minister van Binnenlandse Zaken en de directeur-generaal van het Crisiscentrum in videoconferentie met de gouverneurs.

“In 2011 zijn er 2.539.253 eID's uitgereikt, gemiddeld dus 9.582 per dag.”

Algemene Directie Instellingen en Bevolking

De Algemene Directie Instellingen en Bevolking (ADIB) waakt over de democratische rechten en de identiteit van de burger.

Deze directie produceert en verdeelt de elektronische identiteitskaart, de vreemdelingenkaart en de Kids-ID. Ook het Rijksregister, de centrale databank waarin alle bevolkingsgegevens worden opgeslagen, wordt door de ADIB beheerd. De Protocoldienst staat in voor de organisatie van onder andere de 21 juliviering en het Te Deum. Ten slotte zorgt deze directie telkens weer voor een vlot en democratisch verloop van de verkiezingen.

Elektronische identiteitsbewijzen

De ADIB produceert en verdeelt de elektronische identiteitskaart, de Kids-ID en de vreemdelingenkaart.

Elektronische identiteitskaart

De elektronische identiteitskaart (eID) is een zeer veilige kaart die de burger voor heel wat toepassingen kan gebruiken, waaronder:

- zijn belastingaangifte invullen (Tax-on-web);
- documenten aanvragen bij de gemeente (eLoket);
- een uittreksel vragen uit het Rijksregister;

- zijn pensioendossier inkijken;
- een huurcontract ondertekenen.

In 2011 zijn er 2.539.253 eID's uitgereikt, gemiddeld dus 9.582 per dag. Sinds 2004 zijn er al 13.611.671 kaarten uitgereikt.

Kids-ID

De Kids-ID is het identiteitsdocument voor kinderen jonger dan 12 jaar en vervangt het vroegere witte pasje. Een Kids-ID is 3 jaar geldig. De Kids-ID is niet verplicht. Enkel wie met zijn kinderen naar het buitenland (binnen de EU) reist, moet tijdig (2 weken voor vertrek) een Kids-ID aanvragen bij de gemeente. Daarnaast kan de Kids-ID gebruikt worden als toegangkaart tot de bibliotheek of het zwembad, als lidkaart van de sportclub of om zich in te schrijven op school.

In 2011 zijn er 295.467 Kids-ID's uitgereikt.

Eind 2011 was 56,72% van de kinderen jonger dan 12 jaar in het bezit van een Kids-ID.

Vreemdelingenkaart

In 2012 start een proefproject om biometrische gegevens (vinger-afdrukken, foto's) aan te brengen op de kaarten voor vreemdelingen van buiten de EU. Er zullen 6 gemeenten aan deelnemen. Naast de huidige chip op de kaart, zal een tweede chip aangebracht worden die de biometrische gegevens zal bevatten.

Strijd tegen identiteitsfraude

Bij identiteitsfraude matigt een persoon zich de identiteit van iemand anders aan. De slachtoffers van identiteitsfraude zijn vaak onmachtig om hun onschuld te bewijzen.

DocStop / CheckDoc

Op 9 december 2008 is de toepassing DocStop / CheckDoc gelanceerd. Deze toepassing wordt voortdurend uitgebreid en vormt een instrument in de strijd tegen identiteitsfraude.

“ In 2011 heeft DocStop 218.354 oproepen ontvangen tegenover 207.120 in 2010, een lichte stijging van 5,42%. ”

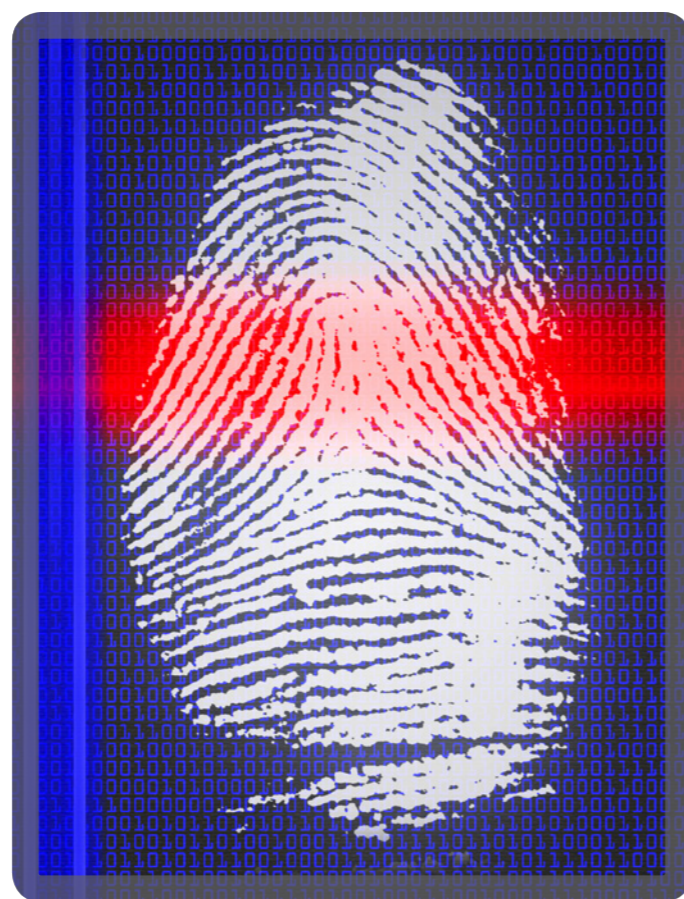
DocStop

DocStop is een gratis nummer (00800 2123 2123), wereldwijd beschikbaar, waar de burger het verlies of de diefstal van zijn identiteitsbewijs kan melden. De oproepen naar DocStop komen toe bij een helpdesk, waar de oproeper wordt geïdentificeerd aan de hand van zijn gegevens in het Rijksregister. De gegevens van verlies en diefstal worden ingevoerd in CheckDoc (zie verder). Vanaf dat moment wordt het identiteitsdocument geblokkeerd. De burger ontvangt ook een brief waarin gemeld wordt dat zijn kaart geblokkeerd is.

In 2011 heeft DocStop 218.354 oproepen ontvangen tegenover 207.120 in 2010, een lichte stijging van 5,42%. Deze groei is het gevolg van verschillende communicatieacties rond DocStop. De term “oproep” betekent elke verklaring waarmee burgers, de politie en gemeenten aangeven dat een kaart verloren, gestolen of teruggevonden is.

Meer informatie over DocStop is te vinden op <https://www.docstop.be>.

De vreemdelingenkaart voor niet-EU-burgers zal binnenkort ook biometrische gegevens bevatten.

CheckDoc

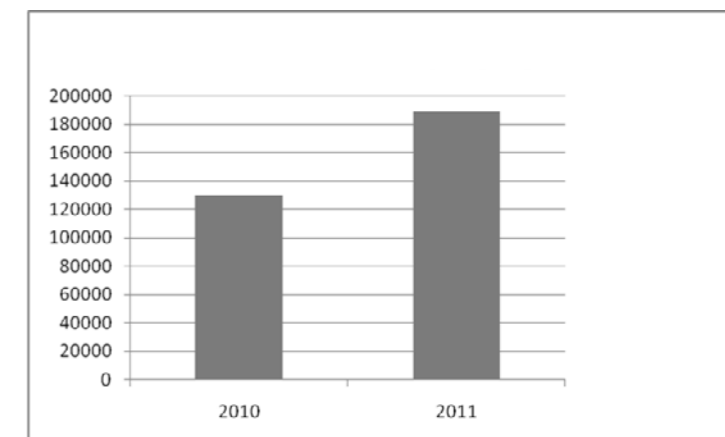
CheckDoc (<https://www.checkdoc.be>) maakt het mogelijk om Belgische identiteitsdocumenten te verifiëren. Naast paspoorten en de verschillende types identiteitskaarten, is het sinds 12 oktober 2011 ook mogelijk het inschrijvingsbewijs van voertuigen te controleren. Een inschrijvingsbewijs van een voertuig is in zekere zin de identiteitskaart van een auto.

In 2011 is het aantal gebruikers van CheckDoc gestegen tot 8.256. In 2010 waren dat er nog maar 6.219. Het aantal raadplegingen in 2011 bedroeg 188.663 (gemiddeld 15.722 per maand) tegenover 129.892 in 2010.

ASINP: analyse van de identificatie- en registratieprocessen

Identiteitsfraude is een misdrijf dat zich snel verspreidt en geen nationale grenzen kent. Buiten de maatregelen op nationaal niveau, zoals DocStop en CheckDoc, heeft de FOD Binnenlandse Zaken het Europese ASINP-project (“Strengthening Architectures for the Security of Identification of Natural Persons in the EU”) gelanceerd. Dit project wil de veiligheid binnen de identiteitsketen versterken. Met de verkregen Europese fondsen zal het ASINP-project vanaf januari 2012 de identificatie- en registratieprocessen voor de natuurlijke personen in de 27 lidstaten van de EU in kaart brengen. De analyse van die processen voor de aanmaak, de registratie en het gebruik van de identiteit in de verschillende lidstaten, zal resulteren in een overzicht van de sterke en zwakke punten, de opportuniteiten en bedreigingen (of

CheckDoc: aantal raadplegingen

SWOT) per land. De verschillende SWOT's zullen samengevoegd worden tot een geconsolideerde SWOT voor de hele unie.

Domiciliefraude

Elke inwoner van België beschikt over een hoofdverblijfplaats. De hoofdverblijfplaats is, volgens de bevolkingwet, de plaats waar een persoon of een gezin gewoonlijk leeft. Een fenomeen dat de laatste jaren alsmatig vaker voorkomt, is de handel in fictieve adressen.

Het gaat om personen die tegen betaling fictieve adressen aanbieden aan mensen die er zich laten registreren maar niet gaan wonen. Dit gebeurt bijvoorbeeld om hogere uitkeringen te ontvangen. De uitkeringen in de sociale zekerheid zijn immers afhankelijk van het feit of een uitkeringsgerechtigd gezinshoofd

alleenstaande of samenwonende is. Er wordt ook fraude gepleegd om gerechtsdeurwaarders of schuldeisers te ontlopen.

Actieplan

De regering heeft een prioriteit gemaakt van de strijd tegen alle vormen van fraude. Daarom zal alles in het werk gesteld worden om de preventie van en de strijd tegen fictieve domicilieadressen te verbeteren. Daartoe hebben de administratie en de minister verschillende initiatieven genomen. Om tot een zo goed mogelijke naleving van de bevolkingsreglementering te komen, moet deze duidelijk zijn voor de burgers en de gemeentebesturen. De voorbije 2 jaar heeft de ADIB een volledige en geactualiseerde versie van de bevolkingsonderrichtingen, met inbegrip van de domiciliefraude, verspreid naar de gemeentebesturen om de bevolkingsonderrichtingen meer begrijpelijk en toegankelijk te maken.

Daarnaast geven bevolkingsinspecteurs van de ADIB een opleiding woonstcontrole aan de wijkagenten. Deze opleiding focust op de manier waarop de politieagent de domiciliecontrole moet doen. Aanvankelijk is de opleiding gegeven in de politiescholen in alle Belgische provincies. Later is ze uitgebreid naar de politieagenten die al in functie zijn. Het resultaat is dat er precieze controles en onderzoeken van de hoofdverblijfplaats gebeuren die leiden tot juiste inschrijvingen van woonst- en gezinssamenstelling in het gemeentelijke bevolkingsdossier en het Rijksregister.

Personen of organisaties die fictieve adressen aanbieden, worden door de ADIB gesignaleerd aan het parket of de federale politie.

Nieuw elektronisch stemsysteem

De huidige elektronische stemsystemen, die dateren uit 1994 en 1998, hebben hun dienst bewezen en zijn stilaan aan vervanging toe. In februari 2011 is gestart met de ontwikkeling van een nieuw elektronisch stemsysteem.

Het nieuwe systeem is gebaseerd op het concept dat in de loop van 2007 uitgetekend is door een consortium van Belgische universiteiten. Voor de ontwikkeling van een nieuw elektronisch stemsysteem werken de federale overheid, het Vlaamse Gewest en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest samen.

Experiment

Na het ontwikkelen van het prototype en de bijhorende verkiezingssoftware, heeft een grootschalig stemexperiment plaatsgevonden.

Het stemexperiment op 27 oktober 2011 is op diverse plaatsen in Vlaanderen en Brussel georganiseerd: openbare plaatsen, administraties, privébedrijven ... Op die manier is er een divers publiek bereikt.

6.000 mensen hebben tijdens het experiment hun stem uitgebracht. Dat heeft de volgende conclusies opgeleverd:

- De kiezer vindt het stemsysteem heel gebruiksvriendelijk, zowel om te stemmen als om het stembiljet te scannen.
- De computers hebben naar behoren gewerkt.
- Er is geen enkel probleem vastgesteld dat de voortzetting van het project in gevaar zou kunnen brengen.

Op 21 december 2011 heeft een onafhankelijk controleorgaan het prototype en de verkiezingssoftware positief geëvalueerd. Een aantal punten in de verkiezingssoftware moet nog worden aangepast. Dit zal gebeuren in de eerste helft van 2012.

Op basis van de positieve evaluatie van het stemexperiment, kan de volgende stap worden gezet: het afsluiten van een contract op basis waarvan een gemeente, een gewest of het federale niveau het nieuwe stemsysteem dan kan bestellen. Dit zal begin 2012 gebeuren.

De kiezer vindt het nieuwe stemsysteem heel gebruiksvriendelijk, zowel om te stemmen als om het stembiljet te scannen.

Protocol

De Protocoldienst van de FOD Binnenlandse Zaken is de referentie met betrekking tot het protocol. Hij vormt een belangrijke informatiebron voor zowel publieke instellingen als voor private actoren (maatschappijen, federaties ...).

De dienst ontvangt vragen in verband met bevestiging, voorrangregels en de verwelcoming van de koninklijke familie. Hij is tevens de organisator en de coördinator van verschillende grote evenementen zoals de nationale feestdag (Te Deum en defilé) en Wapenstilstand.

Daarnaast beheert de Protocoldienst de reglementering over de burgerlijke decoraties en behandelt hij de dossiers van plechtige onderscheidingen.

De Protocoldienst is verantwoordelijk voor de decoraties voor moed en zelfopoffering. In 2011 is deze decoratie uitgereikt aan Alyson Decloux. Zij verdronk in de Maas toen ze haar jongere zus Amélie wilde redden van de verdrinkingsdood. Ook verschillende brandweerman en een medewerker van de Civiele Bescherming hebben een dergelijke decoratie ontvangen. De Protocol-

dienst heeft meegeholpen aan de organisatie van de begrafenissen van deze mensen.

In 2011 is België getroffen door een aantal tragische gebeurtenissen. Op 13 december heeft een dodelijke schutter in Luik 6 slachtoffers gemaakt. Ter ere van de slachtoffers heeft de stad Luik een herdenkingsmoment opgezet. De Protocoldienst heeft meegewerkt aan de organisatie van deze ceremonie.

In 2011 heeft de Protocoldienst 1 staatsbegrafenis georganiseerd, namelijk in november voor minister van staat Willy De Clercq.

Concept van het nieuwe elektronische stemsysteem

- De kiezer krijgt een stemkaart waarmee hij een stemcomputer kan activeren (op de stemkaart wordt niets geregistreerd - deze dient enkel om de kiezer toegang te geven tot de verkiezingen waarvoor hij stemgerechtigd is).
- De kiezer brengt zijn stem uit via een aanraakscherm en bevestigt de uitgebrachte stem.
- Er wordt een stembiljet afgedrukt waarop de uitgebrachte stem zichtbaar is. Het biljet bevat ook een barcode die de elektronische weergave is van de uitgebrachte stem.
- De kiezer plooit zijn stembiljet dubbel (met het zichtbare gedeelte naar binnen) en verlaat het stemhokje.
- De kiezer gaat naar de elektronische stembus en registreert zelf zijn stem door het stembiljet te scannen via de barcodelezer op de stembus.
- De kiezer deponert zijn stembiljet in de urne.

De Protocoldienst organiseert en coördineert onder andere het defilé op de nationale feestdag.

Modernisering Rijksregister

Het Rijksregister is een databank die gegevens bevat van de personen die ingeschreven zijn in de bevolkingsregisters of in de vreemdelingenregisters van de gemeenten, in de diplomatieke zendingen en consulaire posten in het buitenland en in het wachtregister (kandidaatvluchtelingen en hun familie). De Algemene Directie Instellingen en Bevolking beheert de gegevens in het Rijksregister. De gemeenten leveren de informatie aan.

Burgers moeten zelf bepaalde inlichtingen, zoals hun adres of beroep, doorgeven aan de gemeenten. Het Sectoraal comité van het Rijksregister waakt erover dat alleen bevoegden toegang hebben tot de gegevens.

Het Rijksregister wil zijn werking verbeteren op het vlak van toegankelijkheid, gebruiksvriendelijkheid, prestatievermogen, continuïteit en veiligheid. Zo is de toegang tot de informatie in het Rijksregister veel gemakkelijker geworden door het gebruik van een internetprotocol met een gestandaardiseerde webbrowser. Eind 2011 maken 459 van de 589 gemeenten gebruik van dat protocol.

Het beheer van de gebruikers van het Rijksregister is in 2011 moderner en gemakkelijker geworden. Dankzij een beveiligde webtoepassing kan elk gebruiksorganisme zelf bepalen welke van zijn personeelsleden toegang krijgen tot het Rijksregister en deze

registreren. Nadien krijgen deze personeelsleden dan toegang via hun elektronische identiteitskaart.

In 2011 zijn er 460.101.495 transacties met het Rijksregister geteld, waaronder:

- 455.670.631 raadplegingen;
- 4.201.439 updates;
- 229.428 registraties, waarvan 122.922 geboorten.

“De toegang tot de informatie en het beheer van de gebruikers zijn veel vergemakkelijkt.”

Opneming van gegevens “bij de bron”

Het systeem van de opneming van gegevens “bij de bron” betekent dat de Dienst Burgerlijke Stand van de gemeente van geboorte, die de geboorteakte opstelt, de daarop vermelde gegevens automatisch kan opnemen in het Rijksregister via de software burgerlijke stand/bevolking. De gemeente waar het kind verblijft, wordt daarvan onmiddellijk op de hoogte gebracht en moet het dossier aanvullen en valideren. Op deze manier kunnen de basisidentificatiegegevens van pasgeborenen sneller en gemakkelijker opgenomen worden. Dat zorgt ervoor dat de

ouders sneller bepaalde rechten en voordelen, zoals de kinderbijslag, kunnen genieten.

De kans op fouten wordt aanzienlijk kleiner. De informatie wordt maar eenmaal opgenomen en daarna automatisch overgenomen door de gemeente van verblijf.

De ADIB heeft het proefproject “inzameling burgerlijke stand” in 2009 gelanceerd. In 2010 is het project opengesteld naar alle gemeenten. Eind 2011 nemen 23 gemeenten er actief aan deel. Sinds april 2010 zijn er 12.747 dergelijke inzamelingen uitgevoerd.

In 2012 zal een proefproject gelanceerd worden voor de registratie van de overlijdens door de gemeente van overlijden.

Actieve medewerking van de burger

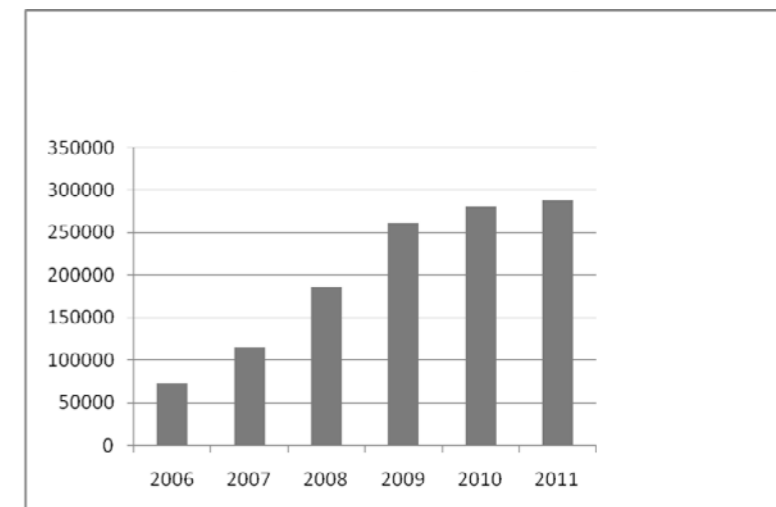
Via de toepassing <https://mijndossier.rn.fgov.be> kunnen burgers met behulp van hun elektronische identiteitskaart:

- hun gegevens in het Rijksregister raadplegen;
- zien wie deze gegevens de laatste 6 maanden geraadpleegd heeft;
- online hun adreswijziging meedelen aan hun nieuwe gemeente van verblijf.

Het aantal online raadplegingen van “mijn dossier” stijgt onafgebroken: van 72.375 in 2006 en 186.301 in 2008 naar 281.384 in 2011.

Via de toepassing “fouten melden” (toegankelijk via <http://www.ibz.rn.fgov.be>) kan de burger dan weer aangifte doen van elke fout die hij heeft opgemerkt in zijn eigen dossier in het Rijksregister.

Mijn Dossier: aantal raadplegingen

“Als FITT-coach begeleid ik de families die in de woonunits verblijven.”
(Tinne Jansen, FITT-coach woonunits Tielt)

Algemene Directie Dienst Vreemdelingenzaken

De Dienst Vreemdelingenzaken (DVZ) staat de staatssecretaris voor Asiel en Migratie bij in het voeren van een vreemdelingenbeleid.

De DVZ kijkt erop toe dat de vreemdeling de regels betreffende immigratie en verblijf respecteert. Als dit het geval is, zal de DVZ instructies uitvaardigen om de betrokken vreemdeling een visum of een verblijfsvergunning te verschaffen. In het tegenovergestelde geval worden er, als dat nodig is, verwijderingsmaatregelen genomen die soms op gedwongen wijze moeten worden uitgevoerd.

Een volledige versie van het jaarverslag van de DVZ is te vinden op www.dofi.fgov.be.

SEFOR: sensibilisering bij terugkeer

De DVZ heeft verschillende initiatieven genomen om de terugkeer van vreemdelingen in goede banen te leiden.

Er is een bureau SEFOR (Sensibilisation, Follow-up and Return) opgericht dat zich voornamelijk richt op het sensibiliseren en begeleiden van de lokale besturen. In 4 grote steden (Antwerpen, Gent, Luik en Charleroi) zijn verbindingssambtenaren tewerkgesteld en sensibiliseringsambtenaren staan in voor de vorming en begeleiding van de andere gemeenten en politiediensten. Daarnaast is een website met nuttige

informatie over terugkeer gecreëerd voor de vreemdeling (www.sefor.be). Op de gespecialiseerde website Gemcom kunnen de gemeenten de nodige documenten vinden. Ten slotte worden brochures in verschillende talen ter beschikking gesteld van de vreemdeling en de gemeenten.

Opvolging van een bevel om het grondgebied te verlaten

Een vreemdeling ontvangt een bevel om het grondgebied te verlaten (BGV) na een negatieve beslissing over een verblijfsaanvraag of als hij illegaal op het grondgebied wordt aangetroffen. Als hij daar zelf geen gevolg aan geeft binnen de opgegeven termijn, kan hij

gedwongen worden verwijderd. Tot voor kort werd er geen efficiënte en systematische opvolging georganiseerd door de overheid. Er bestond dus een lacune tussen de ontvangst van het BGV en de organisatie van een gedwongen verwijdering.

In het rapport van de Commissie Vermeersch II is reeds enkele jaren geleden aangehaald dat een betere opvolging van een BGV noodzakelijk is. Er is echter geen werk gemaakt van deze aanbeveling omdat de lokale besturen niet wensten mee te werken aan een efficiënter terugkeerbeleid zolang de regularisatie van vreemdelingen die al lang in België verbleven niet werd gerealiseerd. Met de uitvoering van de Europese Terugkeerrichtlijn en de voltooiing van de

regularisatiecampagne bleek in 2011 het moment aangebroken om een project rond deze problematiek op te starten.

Op 10 juni 2011 heeft de staatssecretaris voor Asiel en Migratie een omzendbrief gepubliceerd over de bevoegdheden van de burgemeester in het kader van de verwijdering van een onderdaan van een derde land en op deze manier de gemeenten en politiediensten herinnerd aan de noodzakelijke opvolging van een BGV.

Samenwerking met de partners

De DVZ kan de opvolging van een BGV niet alleen uitvoeren. Een goede samenwerking en een uitwisseling van informatie tussen alle bevoegde overheden zijn noodzakelijk voor de uitvoering van een doeltreffend, consistent en humaan verwijderingsbeleid.

Het vergt een intensieve samenwerking met alle partners zoals Fedasil, de Internationale Organisatie voor Migratie (IOM) en de Rode Kruiscentra voor de vrijwillige terugkeer, de gemeentebesturen voor het contact met de vreemdeling en de politiediensten als er gedwongen verwijderd moet worden.

Wanneer een vreemdeling een BGV ontvangt, zal de gemeente de vreemdeling informeren over de beslissingen, wat van hem verwacht wordt en welke risico's hij loopt als hij dat niet doet (zoals gedwongen verwijdering, verbod op terugkeer naar België, risico's van illegaal verblijf). Het accent ligt hierbij op de vrijwillige terugkeer. Om dit te ondersteunen, organiseert Fedasil een permanentie. De DVZ van zijn kant start onmiddellijk met de identificatie van de vreemdeling. Deze heeft immers een reisdocument nodig om terug te keren. Als de vreemdeling niet vrijwillig terugkeert, zal de DVZ een dergelijk

“Een intensieve samenwerking met alle partners is vereist voor zowel de vrijwillige als de gedwongen terugkeer.”

document sneller kunnen verkrijgen dan voorheen en kan de opsluiting in een gesloten centrum zo kort mogelijk gehouden worden. Als de vreemdeling niet vrijwillig vertrekt, moet een controle op adres uitgevoerd worden om na te gaan of hij er nog verblijft. Is dit het geval of is geweten waar hij verblijft, zal er afgesproken worden om hem gedwongen te verwijderen.

Het sensibiliseren van de gemeenten en de politiediensten is een van de kerntaken om het nieuwe beleid te implementeren.

Woonunits voor families met minderjarige kinderen in onregelmatig verblijf

Sinds oktober 2008 worden families met minderjarige kinderen in onregelmatig verblijf niet meer opgesloten in gesloten centra, maar ondergebracht in woonunits. Het Federaal Parlement en verscheidene niet-gouvernementele organisaties hadden al lang aangedrongen op een valabel alternatief voor de opsluiting van kinderen.

Vanaf oktober 2009 worden ook de families die aan de grens een asielaanvraag hebben ingediend of niet onmiddellijk teruggedreven kunnen worden naar hun land van vertrek, overgebracht naar deze woonunits.

De Regie der Gebouwen stelt woonunits ter beschikking van de DVZ. In september 2011 zijn 3 woonunits in Tielt in gebruik genomen. Dit brengt het totaal aantal operationele woonunits op 15. De andere sites zijn Zulte (3 woonunits), Tubeke (4) en Sint-Gillis-Waas (5). Renovatiewerken in Tubeke en Zulte zullen de capaciteit in het voorjaar van 2012 tot 20 woonunits verhogen.

Omdat de vraag naar woonunits hoger ligt dan het aanbod, heeft de DVZ aan de Regie der Gebouwen om bijkomende woningen gevraagd. De verschillende mogelijkheden worden onderzocht.

“Aantal verdwijningen maakt ook woonunits in een gesloten omgeving noodzakelijk.”

Enkele cijfers

Van oktober 2008 tot 31 december 2011 hebben 271 families met 499 minderjarige kinderen in deze woonunits verbleven. Voor 2011 gaat het om 137 families met 253 kinderen. Dit betekent ruim de helft van het aantal families sinds de start van het initiatief. Voor 128 families was er op het einde van het jaar al een beslissing genomen.

In 2011 zijn 58 families al dan niet vrijwillig vertrokken vanuit de woonunits naar hun herkomstland of een derde land waar ze verblijfsrecht hadden of waarlangs ze waren binngekomen. 25 families hebben een verblijfsrecht van tijdelijke of onbepaalde duur gekregen. 34 families zijn uit de woonunits verdwenen. 11 andere families zijn om verschillende redenen vrijgesteld (bv. einde van de termijn in de woonunit, maar de asielprocedure is nog hangende).

Woonunits in een gesloten omgeving

Omdat het aantal verdwijningen uit de woonunits relatief hoog ligt, namelijk ongeveer 25%, is beslist tot de oprichting van woonunits in een gesloten omgeving. Daar kunnen families worden ondergebracht die de regels in de “open” woonunit niet respecteren (bv. wegens een ontsnapping) en voor wie op korte termijn een terugkeer of terugdrijving kan worden gerealiseerd.

Er zullen in eerste instantie 5 woonunits gecreëerd worden binnen het domein van het Repatriëringscentrum 127bis te Steenokkerzeel. Deze zouden in de loop van 2012 gebruiksklaar moeten zijn.

Grensproceduregevallen

Een aandachtspunt voor de DVZ is het groeiend aantal families dat zich aan de grens aanbiedt en naar de woonunits moet worden overgebracht. 82 van de 137 families in 2011 zijn grensproceduregevallen. Dit is bijna een verdubbeling ten opzichte van 2010 (44 families).

Er moet nagegaan worden of deze families de grensprocedure niet misbruiken als alternatief voor het verkrijgen van een verblijfsrecht.

Preventiecampagnes in de Balkan

Om de asielinstroom te beperken, organiseert de DVZ al enkele jaren preventiecampagnes en dit meer en meer in eigen beheer. Op basis van analyses en profielen gaan de immigratieambtenaren van de DVZ na waar de campagnes het best zouden plaatsvinden en op welke manier. In de DR Congo is dit bijvoorbeeld via straattheater of via discussies in de kerken, in India (noorden van de Punjab) is dit met rondtrekkende theatergroepen door kleine dorpen.

Massale instroom van asielzoekers uit Balkan

De visumvrijstelling heeft een massale toevloed van asielzoekers uit de Balkanlanden teweeggebracht. Daardoor dreigde het Belgische asiel- en opvangsysteem helemaal vast te lopen. Dit stond overigens al onder hevige druk omwille van de verhoogde instroom van Irakezen, Guineeërs, Kosovaren en Afghanen. Vooral Zweden, Duitsland en België hebben de grootste aantallen asielzoekers uit de Balkanlanden te verwerken gekregen.

Het overgrote deel van deze asielzoekers vraagt asiel aan in België louter omwille van economische redenen. Door die massale instroom dreigen vele andere asielzoekers met een gegronde reden hun recht op een snelle asielbeslissing en een (eventuele) opvangplaats kwijt te raken.

Performant optreden

Het is bijgevolg essentieel om voor deze landen kort op de bal te spelen om die instroom zo snel mogelijk in te dijken. Dat heeft de DVZ in 2011 gedaan door onder andere korte sensibiliseringsmissies te houden in Albanië, Bosnië-Herzegovina en Macedonië.

De campagnes zijn tweevoudig: enerzijds vergaderen met de centrale en lokale autoriteiten en anderzijds bezoeken van de dorpen waar veel migranten vandaan komen. Zo is de directeur-generaal met een immigratieambtenaar naar het noorden van Albanië (Shkoder) gegaan en naar het oosten van Bosnië-Herzegovina (Modrica en Doboj). De toenmalige staatssecretaris voor Asiel en Migratie heeft het grensgebied van Servië en Macedonië (Kumanova en Presevo) bezocht.

Geslaagde preventiecampagnes

De campagnes hebben wel degelijk effect. Voor Bosnië-Herzegovina en Albanië kan zelfs worden gesproken van een grote en directe weerslag op de asielinstroom.

Voor Bosnië is de asielinstroom teruggevallen van 111 in september 2011 naar 14 in november 2011. In oktober 2011 hebben 342 Albanezen asiel aangevraagd, in november 2011 slechts 96.

De DVZ stelt wel vast dat het effect na enkele maanden is uitgewerkt. Het is daarom belangrijk dat de campagnes herhaaldelijk plaatsvinden en dat de lokale autoriteiten permanent verder werken aan preventie.

Evolutie van het aantal asielaanvragen uit de diverse Balkanlanden (2008-2011)

Om de asielinstroom te beperken, heeft de DVZ onder andere een preventiecampagne in Albanië georganiseerd.

Boodschap voor de Balkanlanden

De boodschap voor de Balkanlanden is dat niet de visumliberalisering het probleem is, maar wel de asielzoekers die er misbruik van maken. De realiteit verschilt van het idee dat asielzoekers hebben van België. Balkanlanden zijn vrijgesteld van de visumplicht maar deze vrijstelling staat haaks op de toevloed van asielzoekers. Serviërs, Macedoniërs, Albanezen en Bosniërs hebben zeer zelden een gegronde vrees voor vervolging volgens de Conventie van Genève. In België volgt dan ook een snelle behandeling van de asielaanvragen en na een negatieve beslissing is de terugkeer imminent. Wat de terugkeer betreft, geldt: vrijwillig als het kan, gedwongen als het moet.

De boodschap is er tevens één van samenwerking. De autoriteiten van de landen van herkomst erkennen de asielproblematiek en nemen samen met België maatregelen om de evolutie een halt toe te roepen.

“ Niet de visum-liberalisering is het probleem maar wel de asielzoekers die er misbruik van maken. ”

Daarnaast financiert de DVZ preventiecampagnes die door niet-gouvernementele organisaties (zoals Praxis in Servië) of door de IOM worden uitgevoerd.

Het project in Servië wil bijdragen tot de vermindering van economische asielzoekers en tezelfdertijd sociale integratie van kwetsbare groepen

binnen de Servische maatschappij aansporen.

De IOM-projecten in Kosovo en Macedonië richten zich op het informeren van jongeren en minderheidsgroepen zodat deze personen steeds weloverwogen beslissingen nemen over hun migratiemogelijkheden. Het project gericht naar de jongeren wordt overigens meegefinancierd door Duitsland.

Strijd tegen mensenhandel en mensensmokkel

Sinds 1993 voert België een specifiek beleid voor het verlenen van bijstand en hulp aan de slachtoffers van mensenhandel. Dit streeft 2 doelstellingen na: enerzijds de bescherming van de slachtoffers – door middel van een psychologische, medische, administratieve, juridische en maatschappelijke opvolging – en anderzijds de strijd tegen de daders en de netwerken.

Bescherming van de slachtoffers

Binnen de DVZ is de Dienst Slachtoffers van Mensenhandel rechtstreeks betrokken bij het luik van de bescherming van de slachtoffers. De DVZ is in de praktijk bevoegd voor het onderzoek en de opvolging van de verblijfsdossiers van de slachtoffers. Hij verstrekt hun verblijfsdocumenten die even lang geldig zijn als de gerechtelijke procedure. Dit gebeurt ongeacht het feit of ze van Europese of niet-Europese afkomst zijn. De verblijfstitel wordt afgegeven in ruil voor samenwerking met de bevoegde autoriteiten.

De DVZ is een van de talrijke actoren die tussenbeide komen in het kader van de mensenhandel. Hij werkt nauw samen met onder andere de politiediensten, de parketten en de arbeidsauditoraten, de magistraten die gespecialiseerd zijn in mensenhandel, de gespecialiseerde onthaalcentra (3 in België) en het Centrum voor gelijkheid van kansen en voor racismebestrijding.

Enkel de gespecialiseerde onthaalcentra zijn bevoegd om rechtstreeks een verblijfsaanvraag in te dienen bij de DVZ. De gespecialiseerde centra en de DVZ hebben dagelijks contact met elkaar om de inlichtingen die noodzakelijk zijn voor het goede verloop van de verblijfsprocedure uit te wisselen.

Bovendien neemt de DVZ regelmatig contact op met de arbeidsprocureur of de arbeidsauditeur die belast is met de opvolging, om te weten te komen of het slachtoffer nog steeds voldoet aan de voorwaarden om het verblijf te kunnen genieten. Na het advies van de magistraat te hebben bekomen, geeft de DVZ aan de gemeenten instructies met betrekking tot de verlenging van de verblijfsdocumenten.

Een niet-begeleide minderjarige vreemdeling kan onder andere een verblijfsdocument verkrijgen via de procedure voor slachtoffers van mensenhandel.

Bevordering van de samenwerking

Uit de omzendbrief van 26 september 2008 blijkt duidelijk dat het noodzakelijk is de samenwerking tussen alle actoren te bevorderen om de sensibilisatie van de eerstelijnsactoren en de opsporing van de slachtoffers te verbeteren. De DVZ is zich hiervan bewust en besteedt er voortdurend aandacht aan.

De DVZ vervult dus niet uitsluitend een administratieve rol. In geval van nood en/of op verzoek van andere diensten brengt hij potentiële slachtoffers op de hoogte van het bestaan van de specifieke procedure en geeft hij praktische inlichtingen. Wat de sensibilisatie en de opleiding betreft, verstrekt de DVZ opleidingen aan politieagenten en magistraten en organiseert hij ook interne opleidingen.

Interdepartementale coördinatie

De DVZ maakt deel uit van het Bureau van de Interdepartementale Coördinatie Cel Mensenhandel en Mensensmokkel. Enkele dossiers hebben specifiek betrekking op de bescherming van slachtoffers van mensenhandel. Het betreft onder meer informatie- en preventieactiviteiten (via flyers), initiatieven voor de financiering van gespecialiseerde onthaalcentra voor slachtoffers van mensenhandel en speciale voorzieningen voor minderjarige slachtoffers van mensenhandel.

Gelet op het vigerende regeerakkoord zullen de strijd tegen de mensenhandel en de bescherming van de slachtoffers prioriteiten blijven in het migratiebeleid.

Stijging aantal mensenhandeldossiers

In 2011 is het aantal dossiers over mensenhandel licht gestegen in vergelijking met 2010.

De sector van de economische uitbuiting blijft de belangrijkste (81 van de 149 gevallen). Zo wordt de stijgende tendens voor deze sector sinds 2005-2006 bevestigd.

Wat de nationaliteiten betreft, valt het belangrijke aandeel op van 2 Europese landen, namelijk Bulgarije en Roemenië.

Statistieken mensenhandel 2011

Asielprocedure in het kort

De instanties die tijdens de asielprocedure tussenbeide komen, zijn de Dienst Vreemdelingenzaken (DVZ), het Commissariaat-generaal voor de Vluchtelingen en de Staatlozen (CGVS) en de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen (RvV).

Dienst Vreemdelingenzaken

Een vreemdeling die een asielaanvraag wenst in te dienen, moet dit doen bij de DVZ. De DVZ registreert de asielaanvraag en neemt een verklaring af met betrekking tot de identiteit, de herkomst en de reisweg van de vreemdeling. Bij de registratie wordt ook meteen de proceduretaal (Nederlands of Frans) bepaald, worden de vingerafdrukken genomen en wordt een tolk voorzien als de asielzoeker de proceduretaal niet machtig is.

De DVZ is bevoegd voor de vaststelling van de EU-lidstaat (+ Noorwegen en IJsland) die verantwoordelijk is om de asielaanvraag te behandelen.

De DVZ is eveneens bevoegd voor de vasthouding van de asielzoeker en voor de betekening van een bevel om het grondgebied te verlaten.

Commissariaat-generaal voor de Vluchtelingen en de Staatlozen

Het CGVS neemt als onafhankelijke administratieve instantie een centrale plaats in de asielprocedure in. Het is de enige instantie met onderzoeksbevoegdheid.

Het CGVS is bevoegd om de vluchtelingenstatus te erkennen of te weigeren en om de subsidiaire beschermingsstatus toe te kennen of te weigeren. Het CGVS onderzoekt automatisch alle asielaanvragen, eerst in het kader van het Vluchtelingenverdrag, vervolgens in het kader van de subsidiaire bescherming.

Als de asielzoeker beantwoordt aan de criteria van het Vluchtelingenverdrag, wordt hij erkend als vluchteling. Als de asielzoeker geen vluchteling is maar een reëel risico op ernstige schade loopt in geval van terugkeer naar zijn land, zal hem de subsidiaire beschermingsstatus worden toegekend. In de andere gevallen neemt de commissaris-generaal een beslissing tot weigering van toekenning van internationale bescherming. Tegen deze beslissing kan de asielzoeker een beroep indienen bij de RvV.

Raad voor Vreemdelingenbetwistingen

Elke asielzoeker heeft de mogelijkheid om een beroep in te dienen tegen de beslissing van het CGVS. De RvV is als beroepsinstantie bevoegd om de beslissing van het CGVS te bevestigen (weigering) of te hervormen (alsnog toekennen van de oorspronkelijk geweigerde status). De RvV kan dus internationale bescherming toekennen of weigeren.

Verder kan de RvV de beslissing van de commissaris-generaal vernietigen wegens substantiële onregelmatigheden die niet kunnen worden hersteld door de RvV of omdat essentiële elementen ontbreken zodat de RvV niet kan komen tot een beslissing zonder dat aanvullend onderzoek wordt uitgevoerd. Omdat de RvV niet beschikt over een eigen onderzoeksbevoegdheid, zal het CGVS na vernietiging van zijn beslissing het onderzoek voortzetten en een nieuwe beslissing nemen.

“Tijdens een intensieve opleiding heb ik onder andere geleerd hoe ik een gehoor afneem van een asielzoeker.” (Inge Franckx, protection officer)

Commissariaat-generaal voor de Vluchtelingen en de Staatlozen

Het Commissariaat-generaal voor de Vluchtelingen en de Staatlozen (CGVS) biedt bescherming aan vreemdelingen die een gegronde vrees hebben voor vervolging in de zin van het Vluchtelingenverdrag van Genève (vluchtelingenstatus) of die een reëel risico lopen op ernstige schade in geval van een terugkeer naar hun land van herkomst (subsidiare bescherming). Daarnaast reikt het CGVS documenten van burgerlijke stand uit aan erkende vluchtelingen en staatlozen.

Het CGVS is een onafhankelijke administratieve instantie. Het is de centrale asielinstantie in België en heeft als enige een onderzoeksbevoegdheid. De FOD Binnenlandse Zaken stelt personeel en budget ter beschikking van het CGVS.

Een volledige versie van het jaarverslag van het CGVS vindt u op www.cgvs.be.

Asielcrisis houdt aan

De asielcrisis heeft zich in 2011 voortgezet, vooral op het vlak van een tekort aan opvangplaatsen voor asielzoekers.

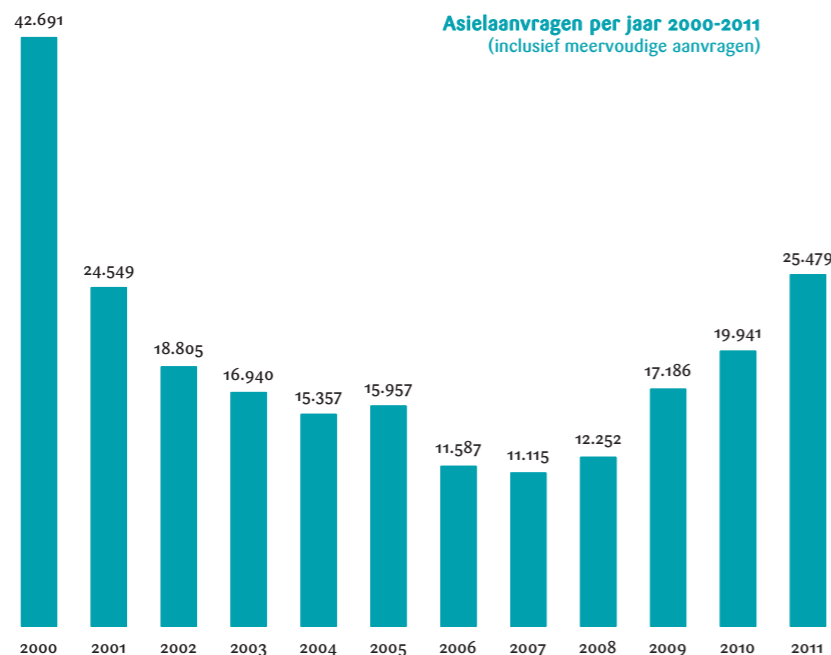
Een belangrijke factor daarbij is dat het aantal asielaanvragen in 2011 opnieuw is gestegen. In 2011 zijn er 25.479 asielaanvragen ingediend in België, tegenover 19.941 in 2010. Dit betekent een stijging van 27,8%. België heeft 51% meer meervoudige asielaanvragen (zie kader) geregistreerd in 2011 dan in 2010. Hierdoor is ook de achterstand in de behandeling van asielaanvragen verder blijven stijgen. De Dienst Vreemdelingenzaken heeft 19.368 asioldossiers voor onderzoek overgedragen aan het CGVS.

In 2011 is 1 op 10 asielaanvragen ingediend door een persoon afkomstig uit Afghanistan. De veiligheidssituatie was daar in 2011 nog steeds slecht. Een toenemend aantal asielzoekers kwam uit Guinee. Vooral België en Frankrijk krijgen binnen de Europese Unie veel asielaanvragen van personen uit Guinee. Een gedeeltelijke verklaring voor dit hoge aantal is de aanwezigheid van een grote diaspora in België.

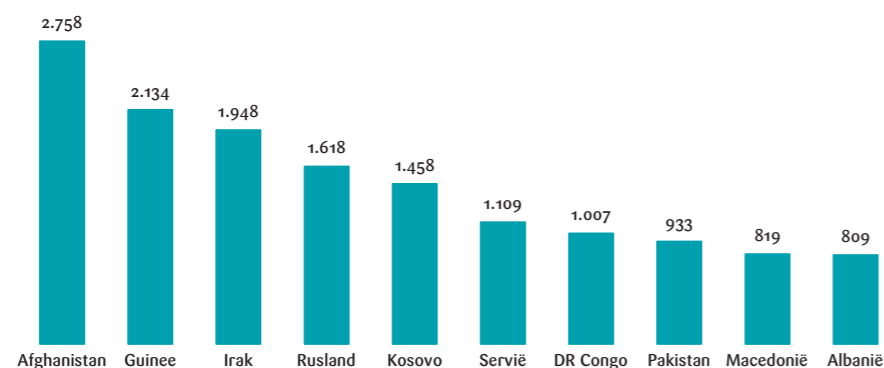
Een meervoudige asielaanvraag is een aanvraag die wordt ingediend nadat er eerder al in België een beslissing over een asielaanvraag is genomen voor dezelfde persoon.

“Aantal asielaanvragen: stijging van 27,8%.”

In 2010 waren er opvallend veel asielzoekers afkomstig uit de Balkan. Dit aantal is in 2011 slechts licht gedaald. De prioritaire behandeling en terugkeeracties voor Albanië, Macedonië, Kosovo en Servië hebben een effect gehad. Tegen eind 2011 was het aantal asielaanvragen uit deze landen zeer sterk gedaald. Asielzoekers uit de Balkan verlaten hun land vaak omwille van de slechte socio-economische situatie. Dit is geen grond om bescherming te krijgen in België.

Top 10 herkomstlanden in 2011 (25.479 asielaanvragen)

Andere landen: 10.886

Landenacties

Om de instroom uit de Balkan in te perken en te ontmoedigen, behandelt het CGVS de asielaanvragen uit de Balkan prioritair.

In de meeste gevallen neemt het CGVS een beslissing binnen de 3 maanden na het indienen van de asielaanvraag. Het grootste gedeelte van de asiel-

aanvragen uit deze landen wordt geweigerd. Door de asielzoeker binnen een korte termijn een antwoord te geven op zijn asielaanvraag, geeft het CGVS een duidelijk signaal: wie geen gegronde redenen heeft, kan geen aanspraak maken op asiel in België. Elke asielzoeker wordt gehoord. Elk dossier wordt individueel onderzocht.

Elke beslissing die het CGVS neemt, is een kwaliteitsvolle beslissing. Het CGVS heeft in 2011 een gelijkaardige actie afgerond voor de behandeling van Armeense asielaanvragen. Dit heeft in 2011 geleid tot een derde minder asielaanvragen van personen uit Armenië in vergelijking met 2010.

Extra personeel voor meer beslissingen

Begin 2011 zijn op het CGVS 40 nieuwe medewerkers gestart in uitvoering van een beslissing van de ministerraad van 22 oktober 2010 tot toekenning van bijkomende middelen. Zij zijn ingeschakeld in de dossierbehandeling of de ondersteuning ervan. Door de blijvende stijging van het aantal asielaanvragen heeft de ministerraad van 15 april 2011 beslist nog bijkomend budget vrij te maken voor het aanwerven van extra personeel voor het CGVS (40 medewerkers niveau A en 9 administratieve medewerkers).

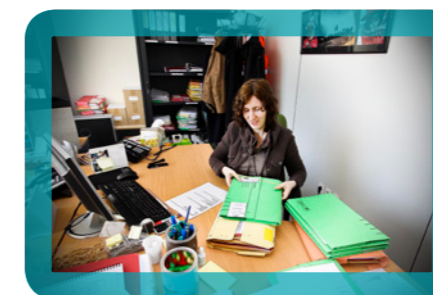
Nieuwe medewerkers krijgen een intensieve opleiding van 3 weken. Na enkele maanden zijn zij volledig operationeel. 70% van alle medewerkers van niveau A van het CGVS is ingezet bij de dossierbehandeling. Het CGVS heeft in 2011 in totaal bijna 20.000 gehoren gepland, waarvan er 17.155 hebben plaatsgevonden met tolk.

Vanaf het voorjaar van 2011 is er een graduele stijging van het aantal beslissingen. In totaal heeft het CGVS 16.828 beslissingen genomen in 2011, 45,8% meer dan in 2010 en zelfs 87,7% meer dan in 2009. Voor het jaar 2010 is hierbij geen rekening gehouden met het aantal beslissingen die opnieuw zijn genomen na een intrekking naar aanleiding van een arrest van de Raad van State. De stijging is het gevolg van het extra ingezette personeel en talrijke interne maatregelen die de efficiëntie van de organisatie hebben verhoogd.

Het CGVS heeft in 2011 bijna 20.000 gehoren gepland.

“Aantal beslissingen met bijna de helft toegenomen.”

Alle nieuwe medewerkers zijn ingeschakeld in de dossierbehandeling of de ondersteuning ervan.

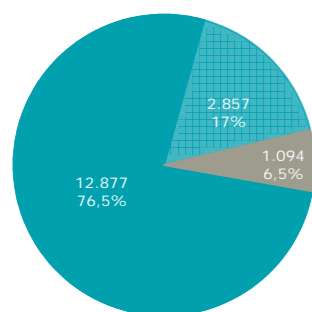

Bescherming

Het bieden van bescherming aan personen die vervolgd worden of bij terugkeer naar hun land van herkomst een reëel risico lopen, blijft centraal staan in de opdracht van het CGVS.

In 23,5% van de in 2011 onderzochte asielaanvragen heeft het CGVS een beslissing genomen die de asielzoeker een internationale bescherming geeft: 17% erkenningen van de vluchtelingenstatus en 6,5% toekenningen van de subsidiaire beschermingsstatus. Dit is een lichte stijging tegenover 2010 (21,4%).

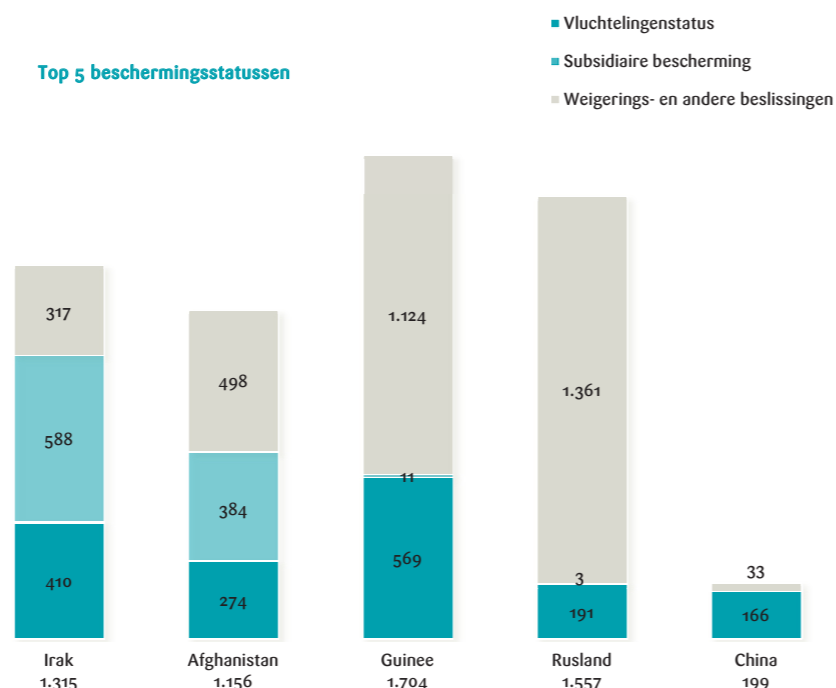
Weigeringsbeslissingen, erkenningen van de vluchtelingenstatus, subsidiaire bescherming in 2011

■ Weigeringsbeslissingen
■ Vluchtelingenstatus
■ Subsidiaire bescherming

Irak, Afghanistan en Guinee staan in 2011 in voor meer dan de helft (2.236) van de beslissingen tot toekenning van een beschermingsstatus (3.951). Rusland (voornamelijk de gefederaliseerde republieken van de Noordelijke Kaukasus) en China vullen de top 5 aan.

Top 5 beschermingsstatussen

Hervestiging

Op vraag van het VN - Hoog Commissariaat voor de Vluchtelingen (UNHCR) heeft België 25 Eritrese en Congoese vluchtelingen afkomstig uit Libië hervestigd. Deze vluchtelingen hadden geen andere optie dan een hervestiging naar een derde land.

In navolging van eerdere revoluties van de Arabische lente zijn in februari 2011 ook in Libië protesten uitgebroken tegen het regime. Deze opstandigheid is vrij snel geëscaleerd in een gewelddadig conflict waarbij een massale vluchtelingenstroom op gang is gekomen, voornamelijk naar de buurlanden Tunesië en Egypte.

Hervestiging is het selecteren en overbrengen van vluchtelingen van een land waar zij bescherming hebben gezocht naar een derde land, dat vooraf heeft ingestemd om hun een duurzaam verblijfsrecht te geven. Hervestiging kan een oplossing zijn voor diegenen die niet kunnen terugkeren naar hun land van herkomst en evenmin bescherming kunnen krijgen of geen lokale integratieperspectieven hebben in het land van eerste opvang.

Als reactie op deze vluchtelingenstroom heeft het UNHCR een wereldwijde oproep gedaan voor hervestiging, waaraan België gehoor heeft gegeven. De Belgische regering heeft beslist om 25 vluchtelingen die in het Shoushakamp verbleven, het grootste vluchtelingenkamp in Tunesië aan de grensovergang met Libië, te hervestigen naar ons land.

België heeft aan het UNHCR gevraagd dossiers voor te dragen die beantwoordden aan de door de Belgische

regering verkozen criteria, namelijk families met kinderen en alleenstaande vrouwen. Het UNHCR heeft 11 dossiers (27 personen) doorgegeven aan het CGVS. Het CGVS heeft 6 families en enkele alleenstaanden geselecteerd.

Dit is de tweede keer in enkele jaren tijd dat ons land is ingegaan op een internationale oproep om vluchtelingen uit conflictgebieden te hervestigen. In september 2009 heeft België 47 vluchtelingen hervestigd die afkomstig zijn uit Irak en in Syrië en Jordanië verbleven.

Ondersteuning van de Burundese asielinstantie

Sinds maart 2010 voert het CGVS het project Burundi uit. Het kadert in de filosofie om actief bij te dragen tot een betere bescherming van vluchtelingen in hun regio van herkomst.

Het project is een samenwerking tussen het CGVS en zijn tegenhanger in Burundi: het Office National de Protection des Réfugiés et Apatrides (ONPRA). Het CGVS ondersteunt het in 2009 opgerichte ONPRA door experts ter plaatse te sturen. Zij geven, via de Europese opleidingsmodules EAC (European Asylum Curriculum), theoretische en praktische vorming aan de medewerkers van het ONPRA. Medewerkers uit Burundi zullen eveneens een werkbezoek brengen aan het CGVS. Het project wordt meegefinancierd door de FOD Buitenlandse Zaken, Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking. Het loopt verder in 2012.

“België heeft 25 Eritrese en Congoese vluchtelingen afkomstig uit Libië hervestigd.”

Aankomst hervestigde vluchtelingen in België.

“De Raad: rechtsbescherming als houvast”

Raad voor Vreemdelingenbetwistingen

De Raad voor Vreemdelingenbetwistingen is een administratief rechtscollege dat zich uitsprekt over geschillen tussen vreemdelingen en de overheid in het kader van asiel en migratie.

Deze geschillen kunnen gaan over beslissingen van de commissaris-generaal voor de vluchtelingen en de staatlozen omtrent asielaanvragen ofwel over beslissingen van de Dienst Vreemdelingenzaken omtrent de toegang tot het grondgebied (visum), het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen.

De Raad ziet erop toe dat de overheid door deze beslissingen de rechten van de vreemdeling niet schaadt. De Raad baseert zich hiervoor op nationale wetgeving en rechtspraak zoals deze van de Raad van State en het Grondwettelijk Hof. Maar de Raad ziet ook toe of Europese en internationale regelgeving en rechtspraak zoals die van het Europees Hof voor de Rechten van de Mens worden geëerbiedigd.

De Raad voor Vreemdelingenbetwistingen staat onder leiding van een eerste voorzitter, die wordt bijgestaan door een voorzitter en vier kamervoorzitters. Elke kamer bestaat uit een kamervoorzitter, meerdere rechters in vreemdelingenzaken, een coördinator, attachés en één of meerdere griffiers.

De Raad telt 39 magistraten, 6 griffiers en 220 medewerkers die ter beschikking zijn gesteld door de Federale Overheidsdienst Binnenlandse Zaken.

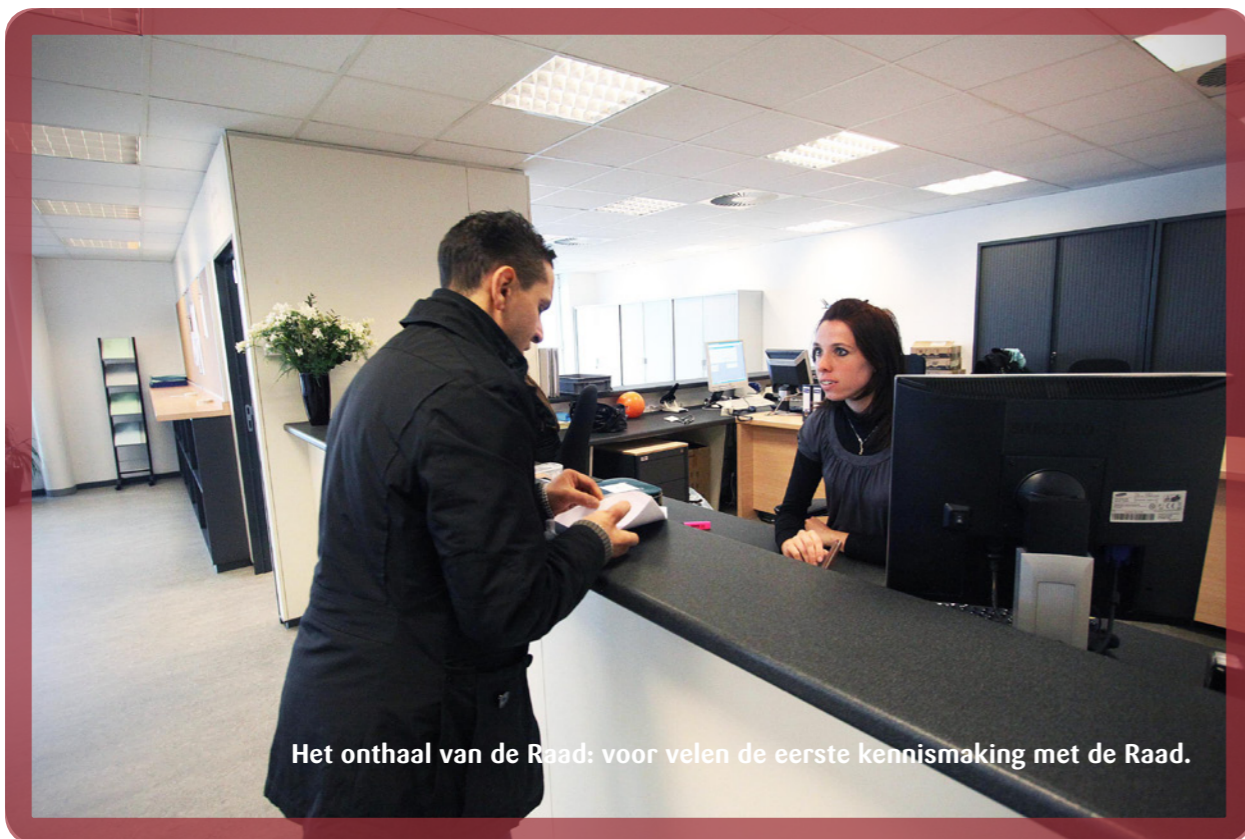
“De Raad biedt aan vreemdelingen daadwerkelijke rechtsbescherming tegen overheidsbeslissingen.”

Aantal beroepen en arresten

Meer beroepen door asielcrisis

Sinds oktober 2010 is het aantal asielaanvragen gestegen naar gemiddeld meer dan 2.000 per maand. Een verdubbeling ten opzichte van 2007 en 2008.

Dit heeft als gevolg dat er in 2011 meer beroepen zijn ingediend bij de Raad tegen beslissingen van de

Het onthaal van de Raad: voor velen de eerste kennismaking met de Raad.

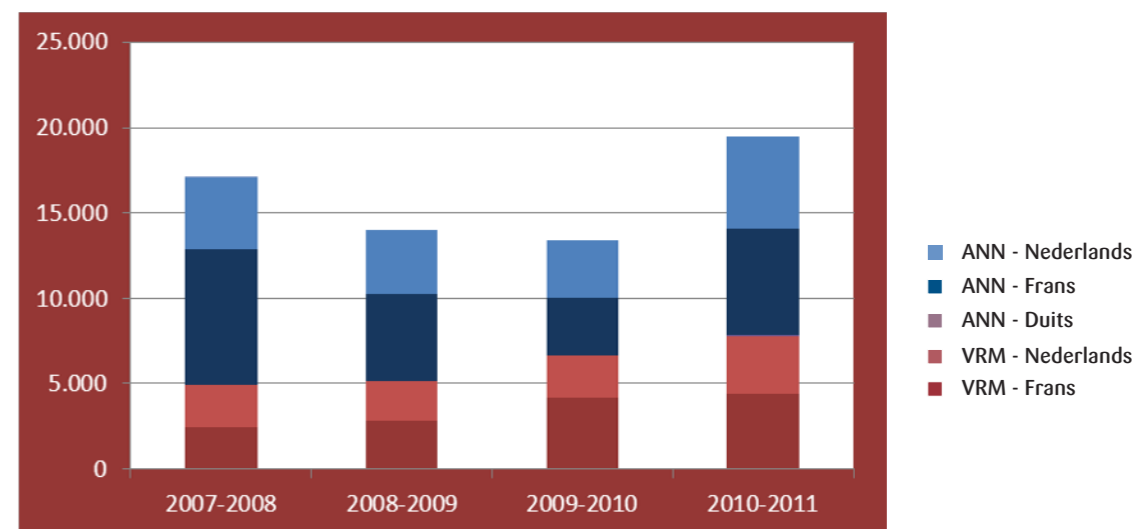
Aantal arresten

Ondanks de belangrijke stijging van het aantal annulatieberoepen heeft de Raad zich voornamelijk gericht op de behandeling van de asielberoepen. De regering heeft immers ook middelen vrijgemaakt voor de Raad en prioriteit gegeven aan de behandeling van deze asielaanvragen om een verdere stijging te beperken en de opvang van asielzoekers te beheersen.

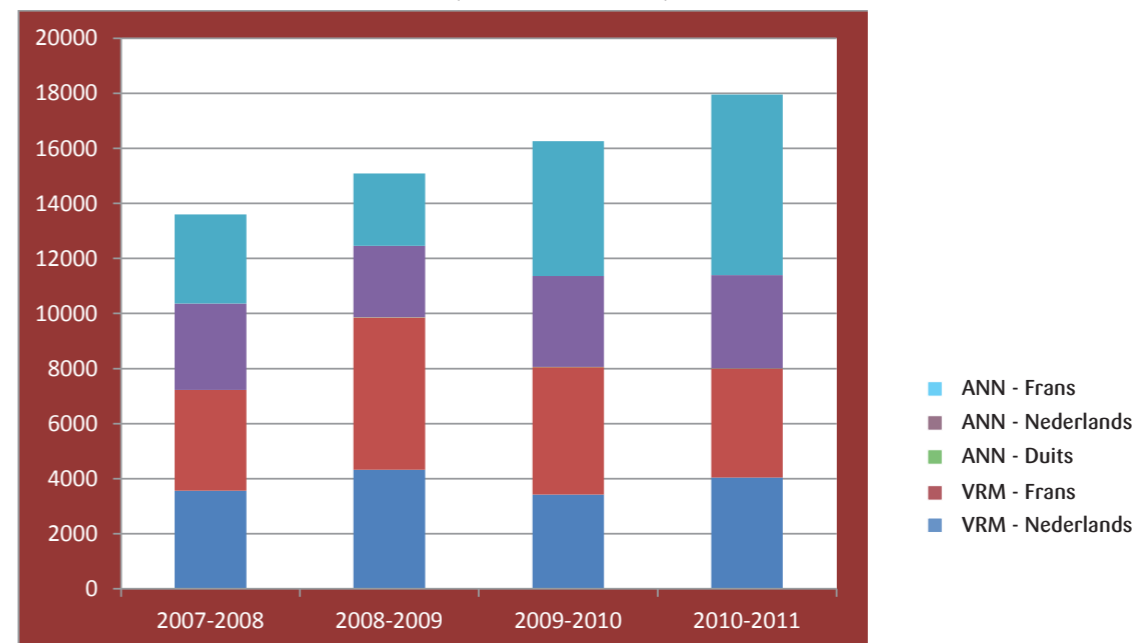
In het gerechtelijk jaar 2010-2011 heeft de Raad 17.949 arresten gewezen. Er is vooral een stijging in de asielgeschillen: 9.945 ten opzichte van 8.200 het jaar voordien. Het aantal uitspraken in annulatiegeschillen is lichtjes gedaald doordat de middelen prioritair zijn ingezet om de asielcrisis te beheersen.

De gemiddelde behandelingstermijn van de beroepen ingediend in 2010-2011 en behandeld in hetzelfde gerechtelijk jaar, bedraagt 81,2 dagen voor de asielberoepen en 78,6 dagen voor de annulatieberoepen. De Raad behandelt de beroepen, ondanks de sterke stijging, binnen de wettelijke termijn.

Instream van de Raad (ANN: annulatieberoepen, VRM: asielberoepen).

Uitstroom van de Raad (ANN: annulatieberoepen, VRM: asielberoepen).

commissaris-generaal voor de vluchtelingen en de staatlozen. 8.475 om precies te zijn, een stijging van 15% ten opzichte van het jaar voordien (7.354).

Bij asielberoepen wordt de asielaanvraag opnieuw onderzocht, zowel in rechte als in feite. De Raad kan het beroep verwerpen, de asielstatus toekennen of de beslissing terugsturen naar de commissaris-generaal voor verder onderzoek.

De Raad heeft al zijn middelen aangewend om deze asielberoepen prioritair te behandelen. Zo zijn zowel rechters als medewerkers die voordien geen asielberoepen behandelden, ingezet om deze asielberoepen te verwerken.

Bovendien heeft de regering beslist om het aantal magistraten en per-

soneelsleden uit te breiden zodat de Raad, ondanks de belangrijke stijging, de inkomende beroepen binnen de vooropgestelde wettelijke termijn kan blijven verwerken.

“De Raad heeft al zijn middelen ingezet om het stijgende aantal asielberoepen te behandelen binnen een redelijke termijn.”

Sterke stijging van aantal annulatieberoepen

Tijdens het gerechtelijk jaar 2010-2011 - elk gerechtelijk jaar begint op 1 september en eindigt op 31 augustus - zijn in totaal 19.509 beroepen ingediend. Dit is een stijging van 45%. Dit is niet enkel het gevolg van de verhoging van het aantal asielberoepen (+ 15%), maar voornamelijk van het aantal annulatieberoepen (+ 75%). De annulatieberoepen zijn hoofdzakelijk beroepen ingediend tegen beslissingen van de Dienst Vreemdelingenzaken in verband met geweigerde regularisatieaanvragen om humanitaire of medische redenen, gezinsherenigingen en bevelen om het grondgebied te verlaten. De Raad kan, in tegenstelling tot de asielberoepen, de beslissing enkel vernietigen, maar geen nieuwe beslissing nemen.

Belangrijkste wijzigingen in de procedure: schriftelijke procedure en rolrecht

De rechtspleging bij de Raad is hoofdzakelijk schriftelijk. Een beroep wordt bij de Raad met een verzoekschrift aanhangig gemaakt. Partijen en hun raadslieden mogen hun opmerkingen op de terechtzitting steeds mondeling formuleren, maar ze kunnen geen andere middelen aanvoeren dan deze die ze in hun processtuk (beroep of nota) hebben uiteengezet.

In 2011 heeft de wetgever een aantal wijzigingen aangebracht om de procedure te vereenvoudigen en de instroom beter te controleren. Sinds 10 januari 2011 is het mogelijk dat beroepen zonder openbare terechtzitting afgehandeld worden.

Wanneer de kamervoorzitter van oordeel is dat bepaalde beroepen geen mondelinge toelichting vereisen, neemt hij een beschikking die aan de partijen wordt meegedeeld. Partijen kunnen steeds binnen de 15 dagen verzoeken om gehoord te worden. Dan worden zij uitgenodigd om ter terechtzitting te verschijnen.

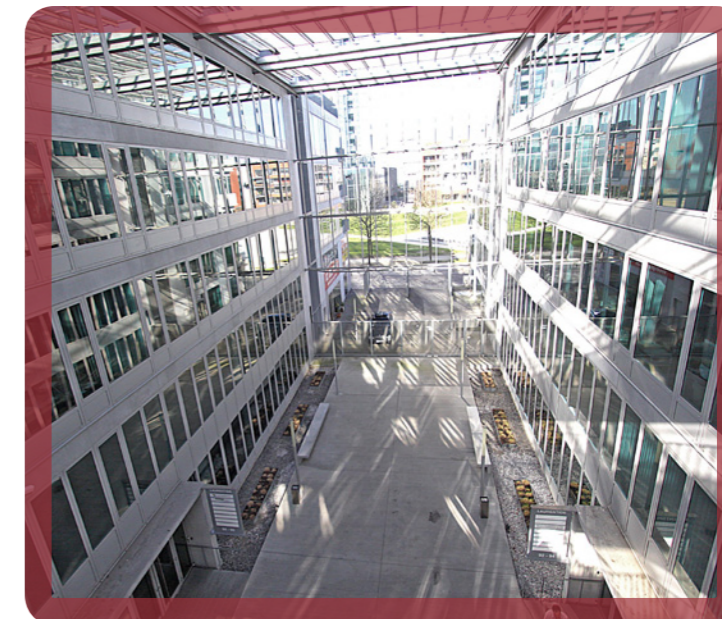
Sinds 1 april 2011 moet de verzoekende partij in principe bijdragen in de kosten van de rechtspleging, althans als hij niet het voordeel van pro Deo geniet. Een rolrecht van 175 euro moet voorgeschoten worden door de verzoekende partij. Als de bestreden beslissing wordt vernietigd of hervormd, dan krijgt de verzoekende partij het bedrag van het rolrecht terugbetaald door de verliezende partij.

Evolutie in de rechtspraak: daadwerkelijk beroep

België is op 21 januari 2011 door het Europees Hof voor de Rechten van de Mens veroordeeld in de zogenaamde MSS-zaak. Een vreemdeling heeft in een procedure bij uiterst dringende noodzakelijkheid beroep aangetekend tegen een Dublin-beslissing. Dit is een beslissing van de Dienst Vreemdelingenzaken waarbij een asielzoeker teruggezonden wordt naar het land waar hij eerst asiel heeft aangevraagd. Het Hof heeft onder meer geoordeeld dat België geen daadwerkelijk beroep garandeerde zoals bepaald in artikel 13 van het Europees Verdrag van de Rechten van de Mens.

Op 17 februari 2011 heeft de Raad in algemene vergadering 7 principiële arresten gewezen. Om een daadwerkelijk beroep te kunnen garanderen, heeft de Raad beslist dat het instellen van een beroep zowel in rechte als in feite beschikbaar moet zijn. Het instellen mag niet op onrechtvaardige wijze belemmerd worden door handelingen of nalatigheden van de overheid.

De Raad heeft bevestigd dat de vordering tot schorsing in uiterst dringende noodzakelijkheid van rechtswege schorsend is. Hierdoor kan de verzoekende partij niet teruggezonden worden zolang het beroep bij de Raad hangende is.

“ Het instellen van een beroep mag niet op onrechtvaardige wijze belemmerd worden door handelingen of nalatigheden van de overheid. ”

Op de terechtzitting bepleiten de partijen hun zaak voor de rechter die bijgestaan wordt door een griffier.

Nieuwe website

Op 6 juni 2011 heeft de Raad zijn nieuwe website gelanceerd (www.rvv-cce.be). Het hoofddoel is de rechtspraak van de Raad zo goed mogelijk te verspreiden, wat bijdraagt tot de transparantie en de klantvriendelijkheid.

De website bevat een efficiënte zoekmotor om arresten te zoeken aan de hand van verschillende gegevens zoals datum, nummer of naam van de rechter. Nieuw is eveneens dat arresten gezocht kunnen worden overeenkomstig de samenstelling van

de zetel: alleenzetelend rechter (de normale gang van zaken), 3 rechters of in algemene vergadering. Ook zijn de meest voorkomende vragen beantwoord (FAQ) zodat de rechtzoekende weet hoe hij een beroep kan indienen bij de Raad en wat het verdere verloop van de procedure zal zijn. In 2011 is de website gemiddeld 206 keer per dag bezocht.

Speciaal voor de advocaten is er een rubriek waar zij de arresten kunnen opvragen waarin zij zijn opgetreden of de terechtzittingen waarvoor zij

moeten verschijnen. Advocaten moeten zich hiervoor eerst aanmelden. In 2011 hebben zich 193 advocaten ingeschreven.

Op het einde van 2011 heeft de Raad meer dan 26.000 arresten gepubliceerd. De voornaamste arresten, zoals deze van de algemene vergadering, worden extra belicht in de nieuwsrubriek. De Raad tracht iedereen die betrokken is bij vreemdelingengeschillen, zo goed mogelijk via dit kanaal te informeren over zijn werking.

“Onze nieuwe kantoren zijn beter bereikbaar, toegankelijker en dus klantvriendelijker.”
(Philippe De Ryckere, kabinetschef gouverneur Brussel-Hoofdstad)

Federale diensten van de gouverneurs

België bestaat uit 10 provincies en het Administratief Arrondissement Brussel-Hoofdstad. 11 gouverneurs staan in voor een aantal uiteenlopende bevoegdheden, gaande van civiele veiligheid en noodplanning tot politionele veiligheid en openbare orde.

De gouverneurs staan op het kruispunt tussen lokale, provinciale, gewestelijke en federale overheden. Zij organiseren overleg en samenwerking tussen politie, brandweer en medische hulpverlening.

Antwerpen

WODCA-campagne

Voor de nieuwe WODCA-campagne (WeekendOngevallen Door Controles Aanpakken) heeft het Antwerpse provinciebestuur Facebook ingeschakeld. De gouverneur richt zich daarbij specifiek tot jonge passagiers die meerijden met een (dronken) bestuurder. “90% van de passagiers rijdt niet mee met een chauffeur onder invloed. Dat blijkt uit een enquête die is afgenomen bij 1.404 jongeren uit de doelgroep tussen 17 en 25 jaar. Daarnaast spreekt 95,5% van de jongeren een dronken chauffeur aan op zijn toestand en zoekt 93,1% een andere manier om thuis te geraken als hun chauffeur gedronken heeft”, aldus gouverneur Cathy Berx.

De nieuwe “feestboekcampagne” mikt op het behoud en de verbetering van dit al erg positieve gedrag. Ze maakt daarbij ook gebruik van affiches, bierkaartjes en gadgets.

Werkbezoeken

Elk jaar bezoekt de gouverneur samen met de kabinetschef, de griffier, een arrondissementscommissaris

en de leden van de deputatie enkele gemeenten uit de provincie. In 2012 zal ze haar eerste “ronde van de provincie” in alle 70 gemeenten hebben afgerond.

Bij zo’n bezoek worden agendapunten besproken over uiteenlopende beleidsdomeinen zoals verkeer, veiligheid, cultuur, sociale zaken ... Zo krijgt de delegatie zicht op wat er in een gemeente en bij haar inwoners leeft. Daarna worden enkele toeristische trekpleisters of andere interessante plaatsen en projecten in de gemeente bezocht.

De thema’s en dossiers die zijn besproken, worden na afloop grondig opgevolgd. Deze werkbezoeken vormen telkens de start of voortzetting van een constructieve samenwerking tussen gemeente en provincie.

Limburg

Ronde van Limburg

In navolging van de Ronde van 2008, is in 2011 voor de tweede keer de "Ronde van Limburg" georganiseerd, ter ondersteuning van de gemeentelijke noodplanning. Dit is een interactieve informatieronde bij clusters van gemeenten uit eenzelfde regio, waar ervaringen en informatie worden uitgewisseld, maar ook problemen kunnen worden aangepakt of ten minste aangekaart.

“De “Ronde van Limburg” ondersteunt de gemeentelijke noodplanning.”

In de Ronde van 2011 is vertrokken vanuit een beleidsoefening gebaseerd op de "lessons learned" van de gas-explosie die de stad Luik in januari 2010 getroffen heeft. Daarnaast zijn per thema vragen beantwoord die de gemeentelijke noodplanambtenaren van tevoren hadden aangebracht, zoals over de ervaringen met het Pukkelpopdrama en het profiel van de noodplanambtenaar.

Seveso-oefeningen

Het Seveso-risico is een van de belangrijkste risico's in Limburg. In samenwerking met de betrokken overheidsinstellingen, Seveso-inrichtingen en de verschillende disciplines heeft het Ondersteuningsbureau voor de Beheersing van Seveso-risico's (OBS) 7 oefeningen georganiseerd in 2011,

gaande van oriëntatie-oefeningen tot complexe terreinoefeningen. Omdat het OBS optreedt als initiatiefnemer bij alle oefeningen, kunnen "lessons learned" gemakkelijk ingevoerd worden, waardoor sneller een hoger oefenniveau bereikt wordt.

Oost-Vlaanderen

Veiligheidsprijs

Op 25 november 2011 heeft de gouverneur de politiezone Aalter-Knesselare uitgeroepen tot laureaat van de Oost-Vlaamse veiligheidsprijs 2012. Met het project "Maak jezelf geen blaasjes wijs" werken de politie en de horecasector uit de regio samen om restaurantbezoekers te sensibiliseren rond alcoholgebruik. Door chauffeurs gratis een alcoholtester te geven, kunnen ze nagaan of ze "Bob-waardig" zijn.

Hotspots

Camera's die vanop ladderwagens van de hulpdiensten rechtstreeks beelden doorsturen van het terrein naar de operationele commandopost! Dit innoverende en veiligheidsbevorderende systeem heeft op 17 november 2011 de "Fireforum Award" gekregen in de categorie brandweer gemengde korpsen. De korpsen van Beveren en

Gent en de operationele eenheid van de Civiele Bescherming van Liedekerke zijn ermee uitgerust.

“Camera's op ladderwagens van de hulpdiensten sturen rechtstreeks beelden van het terrein naar de operationele commandopost.”

Sluuteloefeningen

Een Key-Exercise (KEX) is een groot-schalige oefening die wordt beperkt tot het uittesten van de sleutelmomenten in de noodplanning, zoals de alarmering, de info-overdracht, de multidisciplinaire samenwerking en besluitvorming én de communicatie. De oefening spitst zich dus toe op de essentie van een multidisciplinair optreden, namelijk ervoor zorgen dat op onverwachte momenten de hulpdiensten samen de juiste beslissingen nemen. Daarom mogen de hulpdiensten het scenario niet kennen en moeten zij in deze onverwachte situatie een gezamenlijke risicoanalyse maken. Het is ook de ideale test om de diverse noodplannen op elkaar af te stemmen en na te gaan of deze voldoende praktisch hanteerbaar zijn.

Vorig jaar is 4 keer met succes geoefend volgens deze KEX-aanpak in Seveso-bedrijven in Dendermonde, Oudenaarde, Gent en Beveren. Voor 2012 zijn 6 oefeningen voorzien.

Noodplanning scholen

Een juiste en vlugge reactie vanuit de school op een crisis is belangrijk. Dit kan door een goed intern noodplan. De federale Dienst Noodplanning heeft dan ook een canvas intern noodplan ontwikkeld. Het is een praktisch werkdocument voor iedere onderwijsinstelling, dat bezorgd is aan alle scholen in Vlaanderen. Het canvas legt ook de link naar de openbare noodplanning en de samenwerking met de hulpdiensten en autoriteiten.

Vlaams-Brabant

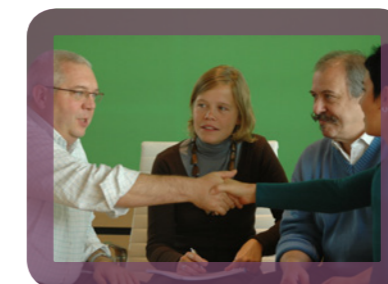
Criminaliteitspreventie

De Provinciale Commissie Criminaliteitspreventie heeft in 2011 voortgewerkt rond het thema "senioren en veiligheid". Het sensibiliseren van senioren om gratis deskundig advies in te winnen bij preventieadviseurs rond inbraak, brand, CO ... staat voorop.

In samenwerking met de politieschool is de basisopleiding tot inbraakpreventieadviseur voor zowel professionelen als vrijwilligers georganiseerd. De adviseurs hebben hun kennis kunnen verruimen tijdens een praktijkbezoek in Tienen, het spel Contrology over winkeldiefstal en een uiteenzetting over elektromechanisch hang- en sluitwerk.

Burenbemiddeling

Er zijn 3 opleidingen voor kandidaat-bemiddelaars georganiseerd. Op 12 september 2011 zijn heel wat geïnteresseerden verwelkomd op de studiedag "Partners in burenbemiddeling". De klemtoon is gelegd op het belang voor en van de partners binnen het project, zoals de politie, de vrederechter, het parket, het OCMW en de burgemeester.

Veilig verkeer

In Vlaams-Brabant zijn de verkeersdiensten van de lokale politiezones ondersteund bij diverse handhavingsacties: rijden onder invloed (alcohol), snelheid, gordeldracht en zwaar vervoer.

Ter bevordering van de gordeldracht is de campagne "Bij mij ben je veilig" in 2011 herhaald.

Met de eindejaarscampagne "Ligt de roes op de loer, denk aan veilig vervoer" is veilig vervoer aangeboden aan personen die zich op oudejaarsnacht wilden verplaatsen.

In het schooljaar 2010-2011 is gratis verkeersveiligheidsmateriaal (fietshelmen, reflecterende veiligheidshesjes en fluogeel rugzakhoezen) verdeeld naar de lagere scholen die een stap-of-fietsgroep op veilige en duurzame wijze hebben opgezet.

West-Vlaanderen

Fietstoerisme in harmonie

In samenwerking met politie, wielverbonden en wielertoeristen, is een campagne uitgewerkt om de fietstoerist een veilige plaats op de West-Vlaamse wegen te bezorgen. Om het "fietstoerisme in harmonie" te laten verlopen, is gewerkt rond 4 speerpunten: een goede kennis van de verkeersregels, een reglementair uitgeruste en goed onderhouden fiets, een correcte houding van alle weggebruikers en een veilig aangelegd en goed berijdbaar fietspad.

De campagne is gestart met een preventieve fase. Via Powerpoint-presentaties en themareportages op www.west-vlaanderen.be/fietstoerisme over een 5-tal heikele veiligheidsaspecten (zoals rijden in groep en zichtbaarheid) kunnen weggebruikers en wielerverenigingen hun kennis van de wegcode uitbreiden en doorgeven. Tevens zijn flyers en affiches verspreid naar onder meer steden en gemeenten, sportdiensten en alle fietshandelaars.

Tijdens de daaropvolgende repressieve fase richten politiecontroles zich op de door de fietstoeristen frequent gebruikte parcours. Deze fase is in 2011 uitgetest binnen de politiezone Riho (Roeselare, Izegem en Hooglede). Na evaluatie wordt het bijgestuurde actieplan aangeboden aan alle politiezones van de provincie.

Ter afsluiting van het eerste campagnejaar heeft de gouverneur van West-Vlaanderen de 2 winnaars van de websitequiz elk een fiets overhandigd.

Parkeervoorzieningen voor mensen met een handicap

De laatste jaren is het onrechtmatig gebruik van parkeerplaatsen voorbehouden voor mensen met een handicap en het misbruik van gehandicaptenparkeerkaarten verhoogd.

Er is een draaiboek samengesteld dat aanbevelingen bevat voor het inplanten en signaleren van voorbehouden parkeerplaatsen en het beheer van parkeerkaarten.

“Andere provincies en steden hebben hun interesse laten blijken voor een gelijkaardige aanpak.”

Daarin is eveneens de noodzaak van een slagkrachtige handhaving beklemtoond. Strengere politiecontroles op deze inbreuken tijdens de zomermaanden hebben de nood aan een algemene ontradende en repressieve campagne bevestigd.

Het draaiboek is geëvalueerd en bijgestuurd. Andere provincies en steden hebben hun interesse laten blijken voor een gelijkaardige aanpak.

Administratief Arrondissement Brussel-Hoofdstad

Nieuwe gebouwen

De diensten van de gouverneur zijn verhuisd naar kantoren aan de Koloniënstraat 56 in Brussel. Die zijn beter bereikbaar, toegankelijker en dus klantvriendelijker dan voorheen. Dit is een verbetering voor de bezoekers en de burgers die langskomen.

Noodplanoefening Schuman

De Dienst Civiele Veiligheid heeft in november 2011 een 2-daagse oefening rond een noodsituatie met een fictief treinongeval in het station Schuman georganiseerd.

Het doel was de diverse noodplannen met betrekking tot de spoorwegen en het metronet en het algemeen nood- en interventieplan van het Administratief Arrondissement Brussel-Hoofdstad in te oefenen en de bijzondere procedures te verfijnen.

De vastgestelde onvolkomenheden, zoals de gebrekkige communicatie tussen de disciplines, zullen worden weggewerkt bij de eerstvolgende actualisering van de plannen.

Verkeersveiligheid

Het kabinet van de gouverneur heeft ondersteuning geboden aan een aantal initiatieven ter bevordering van de verkeersveiligheid.

Zo heeft bij aanvang van het schooljaar de actie “Boekentas” plaatsgevonden om jongeren bewust te maken van de gevaren in het verkeer en hoe zij zich hiertegen kunnen wapenen. Tevens is er de actie “Denk aan voetgangers, dan zie je ze beter” geweest, die via flyers, posters, spandoeken, media en acties in het verkeer chauffeurs wil stimuleren om tijdens het rijden de aandacht op de weg te houden en daarbij oog te hebben voor voetgangers.

foto: Bruxelles Mobilité - Mobiel Brussel

Buurtbemiddeling

In 2011 hebben 2 sessies van de basisopleiding voor buurtbemiddelaars plaatsgehad. De vrijwilligers leren hierbij de meest essentiële knepen van het vak om naderhand efficiënt tussen te komen bij kleine geschillen tussen burens.

Inbraakpreventie

Eind oktober heeft opnieuw een plenaire vergadering van de Brusselse inbraakpreventieadviseurs plaatsgevonden, met als belangrijke thema's diefstal met list en brandpreventie vs. inbraakpreventie. Via lezingen en workshops hebben de massaal aanwezige Brusselse adviseurs een berg nieuwe ervaringen opgedaan die nuttig zullen zijn voor de dienstverlening aan de bevolking.

“Via lezingen en workshops hebben de Brusselse inbraakpreventieadviseurs nieuwe ervaringen opgedaan die nuttig zullen zijn voor de dienstverlening aan de bevolking.”

Henegouwen

Nieuw alarmsysteem

Er is een automatisch alarmsysteem (Alarm-TILT) uitgewerkt dat de mogelijkheid biedt de partners van de civiele veiligheid snel te alarmeren via diverse kanalen (sms, telefoonoproep, e-mail en fax). Elke gemeente heeft de kans gekregen om aan het project deel te nemen en haar eigen gemeentelijke alarmschema te ontwikkelen.

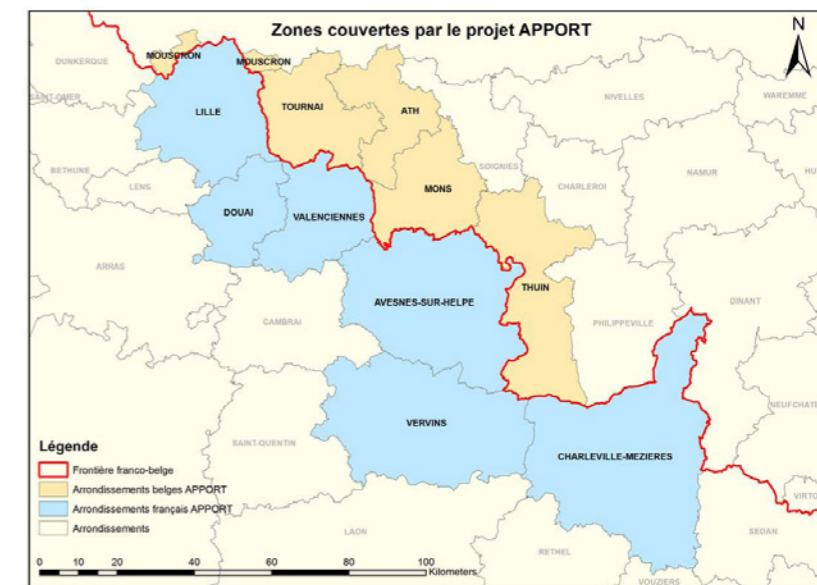
Noodplanning

Er zijn talrijke provinciale noodplannen opgesteld, zoals het bijzonder nood- en interventieplan van het Instituut voor Radio-elementen van Fleurus en deze van de 26 Seveso-ondernemingen van de provincie die geklasseerd zijn als “hogedrempelondernemingen”. De gouverneur heeft ondersteuning geboden voor de plannen van de grensoverschrijdende noodplanning die in 2010 met Frankrijk opgestart is (project APPORT). In samenwerking met de universiteit van Bergen zijn specifieke noodplanningfiches opgesteld voor de Seveso-ondernemingen die geklasseerd zijn als “lagedrempelondernemingen”.

Provinciaal Technopreventiebureau

Het Provinciaal Technopreventiebureau, in 2010 opgericht op initiatief van de gouverneur, heeft deelgenomen aan de campagne “Objets marqués, objets restitués” (“Gestolen voorwerpen, terugbezorgde voorwerpen”). Via deze campagne zijn de burgers gesensibiliseerd voor de noodzaak hun waardevolle voorwerpen te identificeren. De inbraakpreventieadviseurs van de provincie hebben zo'n 5.000 markeersets uitgedeeld, bestaande uit een viltstift met onzichtbare inkt en een uv-lamp.

“De burgers zijn gesensibiliseerd om hun waardevolle voorwerpen te markeren.”

De zones van het grensoverschrijdende noodplanningsproject APPORT.

Rampenschade

Dankzij de aanwerving van nieuwe woning- en voertuigexperts zijn meer dan 400 aanvragen tot schadeloosstelling afgewerkt, zodat gevolg gegeven kon worden aan alle dossiers naar aanleiding van de storm van 14 juli 2010. Deze dienst blijft beschikbaar voor de burgers en de gemeentebesturen en helpt de aanvragers die administratieve problemen ondervinden.

Wapens

In het kader van zijn preventiebeleid heeft de gouverneur, in nauwe samenwerking met de politie, verder controles uitgevoerd op de voorwaarden met betrekking tot vuurwapenbezit en de veiligheidsmaatregelen voor de opslag van wapens, zowel bij particulieren als bij professionelen.

Toezicht op de politiezones

Het toezicht op de beslissingen van de raden van de politiezones (bijvoorbeeld over financiën of personeel) wordt op constructieve wijze uitgeoefend. Het doel ervan is de werking van de zones te verbeteren en dus de veiligheid van de bevolking te verhogen.

Luik

Toerfietstochten

Toerfietstochten worden steeds populairder. Soms zijn er duizenden deelnemers, waardoor de openbare orde verstoord en het milieu verontreinigd kan worden. Het was noodzakelijk om een regeling in het leven te roepen.

Aan de hand van een politiebepsluit zijn 16 grote fietstochten met in totaal 48.000 deelnemers gecoördineerd.

Brand in de Hoge Venen

Op 25 april hebben hevige branden gewoed in de omgeving van Baraque Michel. Op 3 dagen tijd is 1.300 hectare venen verwoest. Gezien de specificiteit van de plaats (natuurreservaat) en de omvang van de ingezette middelen (20 brandweerdiensten), heeft de gouverneur de provinciale fase van het bijzonder nood- en interventieplan afgekondigd om de hulpdiensten te coördineren en strategisch te ondersteunen.

Om de hulpdiensten te coördineren en te ondersteunen bij de brand in de Hoge Venen, heeft de gouverneur de provinciale fase van het bijzonder nood- en interventieplan afgekondigd.

Regularisatie van wapens

De regularisatie van de wapens, opgestart naar aanleiding van de wet van 2006, is afgerond. Het ging om 16.230 dossiers en 33.967 wapens. Hetzelfde geldt voor de erkenningen van wapenhandelaars en -verzamelaars, alsook voor de actualisering van de schietstanden en -verenigingen. Er is eveneens overgegaan tot de vijfjaarlijkse controle van de vergunningen voor wapenbezit uitgereikt tussen juni 2001 en 2006.

Colloquia

Er zijn verschillende colloquia georganiseerd rond gevoelige, actuele thema's: het welzijn op het werk van de penitentiair beambten, de onrustwekkende opkomst van de cybercriminaliteit en de drugsproblematiek in de Euregio Maas-Rijn.

Rampenschade

Aan de slachtoffers van natuurrampen in de provincie Luik is een bedrag van € 1.343.848 uitgekeerd. Er zijn 731 beslissingen tot schadeloosstelling genomen.

Aanslag in Luik

De aanslag van 13 december op de Place Saint-Lambert zal helaas in het collectieve geheugen gegrift blijven. Het provinciaal gouvernement heeft actief meegewerkt aan de hulp- en ondersteuningsoperaties en aan de solidariteits- en eerbetoonaacties voor de slachtoffers.

Luxemburg

Wapens

Het provinciaal gouvernement heeft de samenwerking versterkt met de andere instanties die betrokken zijn bij de controle van de vuurwapens in België: lokale politie, parketten enz. Het is de bedoeling om de burgers duidelijke en eenduidige informatie te verstrekken, maar vooral om de dossiers vlotter te beheren zodat ze snel en efficiënt behandeld kunnen worden.

Noodplanning

Op 8 november 2011 heeft in het Provinciaal Paleis te Aarlen een oefening plaatsgevonden met een 50-tal vertegenwoordigers van de verschillende betrokken disciplines. De bedoeling was om het algemeen provinciaal nood- en interventieplan te testen. De Algemene Directie Crisiscentrum en het Crisiscentrum van het Waals Gewest zijn als waarnemers uitgenodigd. De verschillende disciplines hebben de kans gekregen om elkaar beter te leren kennen en hun standpunten uit te wisselen. Dit relatiernetwerk is van fundamenteel belang in crisissituaties.

Op provinciaal vlak is, in overleg met alle disciplines, een model opgemaakt van een gemeentelijk algemeen nood- en interventieplan. Er is een provinciaal platform voor informatie-uitwisseling en terbeschikkingstelling van noodplannen tot stand gebracht en een colloquium over de lokale planning in de provincie georganiseerd.

Civiele veiligheid

In het kader van de hervorming van de civiele veiligheid zijn de regionale brandweerdiensten ondersteund. Deze ondersteuning heeft zich geuit in de oprichting van het Zonaal Preventiebureau (groepering van de preventietechnici van de provincie binnen eenzelfde entiteit) en de uitwerking van een beleid van wederzijdse uitwisseling van personeel en materieel, waarbij de provincie, de gemeenten en het provinciaal gouvernement betrokken zijn.

Toezicht op de politiezones

De Dienst Toezicht van de Politiezones adviseert en ondersteunt de politiezones in het kader van de overheidsopdrachten. Daardoor kan er geanticipeerd worden op problemen en kunnen dwangmaatregelen in de mate van het mogelijke vermeden worden. Dit is mogelijk dankzij een vertrouwensrelatie tussen de dienst, de politiezones en het regionale toezicht.

Tijdens een oefening is het algemeen provinciaal nood- en interventieplan getest.

Namen

Transparantie en toegankelijkheid

Met het oog op een grotere transparantie en toegankelijkheid van de diensten van de gouverneur, heeft de gouverneur beslist om jaarlijks een activiteitenverslag te publiceren. Het eerste, over de activiteiten van 2010, is in september 2011 verspreid en beschrijft de opdrachten van de gouverneur en de wijze waarop ze uitgevoerd zijn (cijfers, acties, projecten ...).

Sensibilisering voor het crisisbeheer

Het beheer van een noodsituatie vereist de betrokkenheid van talrijke actoren. De personeelsleden van de Dienst Civiele Veiligheid zijn opgeleid om die functies efficiënt te verzekeren. Door de omvang of duur van crisissen en de afwezigheid van teamleden, is het echter noodzakelijk om over een personeelsreserve te beschikken. De Dienst Civiele Veiligheid heeft dan ook een campagne gelanceerd voor de aanwerving van vrijwilligers in de andere diensten van het provinciaal gouvernement van Namen. Deze vrijwilligers zullen gesensibiliseerd worden voor de noodplanning en het crisisbeheer. In 2012 zal een oefening plaatsvinden.

Veiligheid

De gouverneur heeft diverse acties ondernomen in het kader van de veiligheid:

- een studie over de verkeersongevallen van 1998 tot 2009, waarbij de nadruk is gelegd op mogelijke oorzaken (snelheid, alcohol en drugs achter het stuur, jonge chauffeurs, zwaar vervoer ...);
- rondetafelgesprekken met inbraakpreventieadviseurs om ervaringen uit te wisselen op het vlak van de preventie van inbraken in woningen en handelszaken en om projecten te ontwikkelen;
- een actie rond verkeersveiligheid tijdens de vakantie-uittocht begin juli op de parking van de snelweg E411 te Wanlin;
- een dvd over de veiligheidsberoepen en de opdrachten met betrekking tot crisiscoördinatie van de gouverneur, die in de scholen van de provincie aan de leerlingen van het zesde leerjaar uitgedeeld is;
- een geïntegreerde politie-operatie, gericht op preventie (verkeersveiligheid en grensoverschrijdende criminaliteit) georganiseerd op het einde van het jaar, in samenwerking met het hoofdcommissariaat van de politie van de Franse Ardennen.

De gouverneur van Namen heeft diverse acties ondernomen in het kader van de veiligheid, waaronder ook de verkeersveiligheid.

Sneeuwoefening

Er is een oefening georganiseerd om de beleidscoördinatie te testen in geval van problemen bij zware sneeuwval en de gevolgen ervan op de mobiliteit (geblokkeerde vrachtwagens, files, ongevallen, geen treinverkeer enz.).

Waals-Brabant

Crisissen en sociale netwerken

Recente crisissen (Pukkelpop, aanslag in Luik ...) hebben aangetoond dat een aanwezigheid op de sociale netwerken nuttig kan zijn. Er is dan ook een Facebook-pagina aangemaakt om een vertrouwensband te scheppen tussen de diensten van de gouverneur en de burgers. Die pagina kan in tijden van crisis gebruikt worden.

Veiligheid

Een personeelslid van de FOD Binnenlandse Zaken is naar het kabinet van de gouverneur gedetacheerd en staat daar onder andere in voor de 100/112-centra van Waals-Brabant, de evolutie van het netwerk ASTRID en de ontwikkeling van preventieacties op het vlak van civiele veiligheid en politie.

Dit toont aan dat Waals-Brabant een pioniersrol wil spelen in het crisisbeheer en kadert eveneens in het beleid van nabijheid en dienstverlening aan de burgers.

“Waals-Brabant wil een pioniersrol spelen in het crisisbeheer.”

Noodplannen en Seveso-plan

Het algemeen nood- en interventieplan van de provincie Waals-Brabant is door de minister van Binnenlandse Zaken goedgekeurd. Er is tevens een bijzonder nood- en interventieplan over het Seveso-risico op het grondgebied van de provincie gevalideerd. Daarnaast heeft de gouverneur 3 gemeentelijke nood- en interventieplannen goedgekeurd.

Rampenschade

De Cel Rampenschade van Waals-Brabant heeft 225 dossiers behandeld die voornamelijk betrekking hadden op overvloedige regenval, felle wind en sneeuwval in 2010 en 2011. In 2011 zijn de zware sneeuwval van december 2010 en de overvloedige regenval en de hevige wind van 18 augustus 2011 erkend. Er zijn 15 gemeenten getroffen.

Sensibilisering van kinderen voor democratische waarden

Meer dan 600 leerlingen uit het basisonderwijs hebben deelgenomen aan de 5de editie van “Guerres d’hier, engagements d’aujourd’hui” (“Oorlogen van vroeger, engagementen van nu”). Deze plechtigheid wil de kinderen sensibiliseren voor de democratische waarden en het burgerengagement.

Dienstverlening op mensenmaat

De gouverneur besteedt veel aandacht aan de ontwikkeling van de menselijke kant van de administratie: het personeel en zijn relatie met de burger. In dat opzicht heeft zij een bezoek gebracht aan de verschillende brandweer- en politiediensten van Waals-Brabant om naar hen te luisteren en hen te bedanken voor hun toewijding ten dienste van de bevolking.

De gouverneur heeft onder andere de verschillende politiediensten van de provincie bezocht.

Contactgegevens

Federale Overheidsdienst Binnenlandse Zaken

Leuvenseweg 1, 1000 Brussel
T 02 500 21 11 F 02 500 21 28
M info@ibz.fgov.be I www.ibz.be

Algemene Directie Civiele Veiligheid

Leuvenseweg 1, 1000 Brussel
T 02 500 21 11 F 02 500 23 65
I www.civieleveiligheid.be

Algemene Directie Veiligheid en Preventie

Waterloolaan 76, 1000 Brussel
T 02 557 33 99 F 02 557 33 67
M vps@ibz.fgov.be I www.besafe.be

Algemene Directie Crisiscentrum

Hertogsstraat 53, 1000 Brussel
T 02 506 47 11 F 02 506 47 09
M crisiscentrum@ibz.fgov.be I www.crisiscentrum.be

Federale diensten van de gouverneurs

Provincie Antwerpen

Koningin Elisabethlei 22, 2018 Antwerpen
T 03 240 50 60 F 03 248 26 51
I www.provant.be

Provincie Limburg

Universiteitslaan 1, 3500 Hasselt
T 011 23 80 62 F 011 23 80 66
M federaal@limburg.be I www.limburg.be

Provincie Oost-Vlaanderen

Kalandeberg 1, 9000 Gent
T 09 267 88 10 F 09 225 23 38
I www.oost-vlaanderen.be

Provincie Vlaams-Brabant

Provincieplein 1, 3010 Leuven
T 016 26 70 78-79 F 016 26 70 71
I www.vlaamsbrabant.be

Provincie West-Vlaanderen

Koning Albert I-laan 1/5 bus 6, 8200 Brugge
T 050 30 16 11 F 050 30 16 00
I www.west-vlaanderen.be

Administratief Arrondissement Brussel-Hoofdstad

Koloniënstraat 56, 1000 Brussel
T 02 507 99 11 F 02 507 99 33
I www.brugouverneur.irisnet.be

Algemene Directie Instellingen en Bevolking

Park Atrium, Koloniënstraat 11, 1000 Brussel
T 02 518 21 31 F 02 518 26 31
M callcenter.rrn@rrn.fgov.be I www.ibz.rrn.fgov.be

Algemene Directie Dienst Vreemdelingenzaken

WTC II, Antwerpsesteenweg 59B, 1000 Brussel
T 02 793 80 00 F 02 274 66 91
M helpdesk.dvzoe@dofi.fgov.be I www.dofi.fgov.be

Commissariaat-generaal voor de Vluchtelingen en de Staatlozen

WTC II, Koning Albert II-laan 26A, 1000 Brussel
T 02 205 51 11 F 02 205 51 15
M cgvs.info@ibz.fgov.be I www.cgvs.be

Raad voor Vreemdelingenbetwistingen

Gaucheretstraat 92-94, 1030 Brussel
T 02 791 60 00 F 02 791 62 26
M info.rvv-cce@ibz.fgov.be I www.rvv-cce.be

Provincie Henegouwen

Rue Verte 13, 7000 Mons
T 065 39 64 45 F 065 36 03 70
I www.hainaut.be

Provincie Luik

Place Notger 2, 4000 Liège
T 04 232 33 34 F 04 223 79 44
I www.provincedeliege.be

Provincie Luxemburg

Place Léopold 1, 6700 Arlon
T 063 24 53 32 F 063 22 10 32
I www.gouverneur-luxembourg.be

Provincie Namen

Place Saint-Aubain 2, 5000 Namur
T 081 25 68 68 F 081 23 19 47
I www.gouverneurnamur.be I www.securiteprovincenamur.be

Provincie Waals-Brabant

Chaussée de Bruxelles 61, 1300 Wavre
T 010 23 67 67 F 010 23 67 68
I www.brabantwallon.be

Colofon

Een PDF-versie van dit activiteitenverslag met verschillende bijlagen is beschikbaar op de website van de FOD Binnenlandse Zaken: www.ibz.be

Verantwoordelijke uitgever: FOD Binnenlandse Zaken, Leuvenseweg 1, 1000 Brussel

Lay-out: Cindy De Braeckener, Centrale Cel voor Informatie en Communicatie, FOD Binnenlandse Zaken

Druk: IPM Printing

Fotografie: Anne de Graaf, Raphaël Greco, Evy Cosemans, Paul Froeyman, Sioen, Frieda Bracké, B-FAST, An Michiels, federale diensten van de gouverneurs

Vertaling: Vertaaldienst FOD Binnenlandse Zaken, An Abts

